

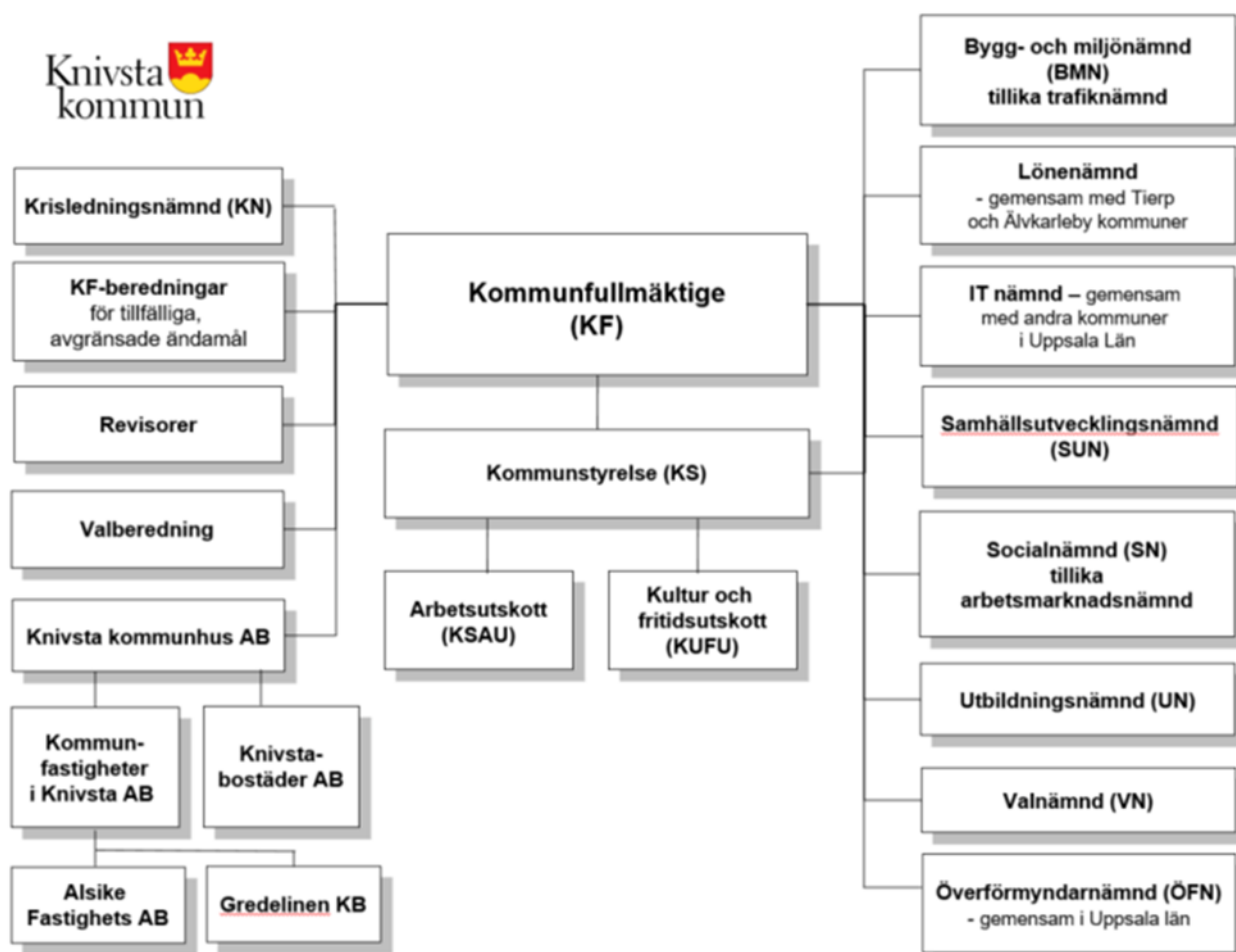
Årsredovisning Knivsta kommunkoncern 2024

Version 2025-03-26

Innehållsförteckning

1 Politisk organisation.....	3
2 Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
3 Förvaltningsberättelse	5
3.1 Den kommunala koncernen	5
3.2 Översikt över verksamhetens utveckling.....	9
3.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
3.4 Händelser av väsentlig betydelse	18
3.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	21
3.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	24
3.6.1 Uppföljning av mål och uppdrag	24
3.6.2 Årets resultat	36
3.6.3 Ekonomisk ställning.....	41
3.7 Balanskravsresultat.....	43
3.8 Väsentliga personalförhållanden.....	44
3.9 Förväntad utveckling	46
4 Driftredovisning.....	49
5 Investeringsredovisning.....	53
5.1 Investeringsredovisning kommunkoncernen.....	53
5.2 Investeringsredovisning kommunen.....	54
6 Resultaträkning.....	56
7 Balansräkning.....	57
8 Kassaflödesanalys.....	58
9 Noter.....	59
10 Ordlista	74

1 Politisk organisation

2 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

En kommuns kärnuppdrag är att tillhandahålla grundläggande offentliga tjänster som är avgörande för invånarnas välfärd, livskvalitet och trygghet. Det omfattar exempelvis vård, stöd och omsorg för de mest utsatta, samt samhällsplanering och byggande av infrastruktur för att säkerställa att det finns en fungerande miljö för både individer och företag.

Prognosen är att färre personer ska försörja fler framöver, därför är det av stor vikt att varje skattekrona används ansvarsfullt. 2024 var det år Knivsta kommun blev 21 000 invånare, sett till invånartalet är vi numera en mellanstor kommun med över 1100 tillsvidareanställda personer i kommunkoncernen.

Framöver prognosticerar SCB att Sveriges befolkning kommer att öka långsammare i Sverige och därmed i kommunerna. Prognosen är att färre barn kommer födas och Sverige kommer få en ökad andel äldre. Det kommer ha en stor betydelse för Knivsta kommuns samhällsplanering och utvecklingen av de kommunala verksamheterna men påverkar även kommunens framtida skatteintäkter och utjämningsbidrag. Kommunkoncernens ekonomiska resultat blev negativt för året med minus 8,5 miljoner kronor, det är i linje med den budget som kommunfullmäktige beslutade. Det beror på extraordinära kostnader för pensioner vilket är en konsekvens av den höga inflationen som påverkat alla på ett eller annat vis.

Framåt ser det ljusare ut ekonomiskt men inte utan utmaningar. Inflationen och räntorna har sjunkit vilket är positivt för kommunkoncernens ekonomi framåt. Knivsta kommun har genom åren visat en stark förmåga att anpassa sig och hantera utmaningar i omvärlden, vilket är extra viktigt idag med tanke på det osäkra omvärldsläge som nu råder.

Jag vill rikta ett stort tack till alla medarbetare, invånare och företagare i kommunen för allt det goda arbete som görs varje dag för vår kommun!

Matilda Hübinette
kommunstyrelsens ordförande

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Den kommunala koncernen

Kommunkoncernen

Kommunkoncernen inkluderar, förutom kommunens egen verksamhet med styrelse och nämnder, även de bolag där kommunen har ett betydande inflytande.

Knivsta Kommunhus AB är moderbolaget för de helägda kommunala koncernföretagen. Bolaget har som syfte att äga och förvalta aktier i bolag som indirekt ägs av Knivsta kommun. Aktiebolaget ska vara en sammanhållande funktion för koncernbolagen samt ägna sig åt ägarstyrning, kontroll och uppföljning av direktiv som lämnas av kommunfullmäktige.

Knivsta kommuns verksamhetsfastigheter är samlade i Kommunfastigheter i Knivsta AB. Bolaget har uppdraget att förvalta och tillhandahålla kommunens verksamhetslokaler. Bolaget ska agera affärsmässigt med stöd av självkostnadsprincipen. Det betyder att bolaget över tid ska säkra värdet av beståndet, och erbjuda ändamålsenliga lokaler för Knivsta kommun.

Alsike Fastighets AB är ett dotterbolag till Kommunfastigheter i Knivsta AB. Bolaget är vilande och under avveckling. Ingen verksamhet har bedrivits under 2024.

Gredelinen Kommanditbolag äger kommunhusfastigheten och har uppdraget att förvalta och utveckla denna fastighet. Bolaget ägs av Kommunfastigheter i Knivsta AB med 99 andelar och är komplementär. Det innebär att bolaget har ett obegränsat ansvar och svarar för företagets skulder med hela sin förmögenhet. Resterande 1 andel ägs av Knivsta Kommunhus AB.

Knivstabostäder AB är kommunens allmännyttiga bolag. Bolaget styrs av lagen (lag 2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Det betyder konkret att företagets verksamhet bedrivs enligt affärsmässiga principer.

Knivsta kommun är delägare i flera bolag samt medlem i flera kommunalförbund och gemensamma nämnder. Exempelvis bedriver kommunen en gemensam överförmyndarnämnd med andra kommuner i Uppsala län, där Uppsala är värdkommun. Kommunen har också tillsammans med andra kommuner i länet en gemensam nämnd för lönehantering och en för it-drift, båda med Tierp som värdkommun.

Roslagsvatten AB är huvudman för kommunens vatten och avlopp (VA). Kommunens VA-anläggningar återfinns i dotterbolaget Knivstavatten AB.

Brandkåren Attunda är ett kommunalförbund för räddningstjänst tillsammans med Knivsta, Sigtuna, Upplands Väsby, Sollentuna, Järfälla och Upplands Bro kommuner.

Andra företag med ägarintresse

Kommunen har också ägarintresse i fyra andra företag – Kommuninvest ekonomiska förening, kommunalförbundet Norrvatten, Inera AB och Energikontoret i Mälardalen. Kommunens verksamhet i dessa företag är av så kallad obetydlig omfattning, vilket definieras som att den kommunala koncernens andel av omsättning eller omslutning är mindre än två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

I Kommuninvest ekonomiska förening är kommunens ägarandel 0,25 procent, i kommunalförbundet Norrvatten är ägarandelen 1,33 procent, i Inera AB 0,16 procent och i Energikontoret i Mälardalen 2,5 procent.

Privata utförare

Privata utförare är organisationer eller företag som helt ägs av andra juridiska personer än kommunen och till vilka kommunen överlämnat vården av en kommunal angelägenhet.

Överlämnandet har skett på sådant sätt att ett betydande inflytande inte har erhållits för kommunen. Det kan ske genom upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU), enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) eller på annat sätt.

Verksamheter som har upphandlats med stöd av lagen om upphandling (LOU) är bland annat ett av kommunens äldreboenden. Kommunens gruppboendestäder (lagen om stöd och service, LSS) är delvis utlagd på entreprenad. Kommunens hemtjänstverksamhet bedrivs inom ramen för lagen om valfrihetssystem (LOV).

Även avfallshanteringen bedrivs i extern regi (entreprenad), liksom en stor del av individ- och familjeomsorgsverksamheten. Främst handlar det om hem för vård eller boende – så kallade HVB-hem.

Friskolor definieras inte som privata utförare även om de har kommunal finansiering, eftersom de tillkommer genom avtal med staten.

Verksamhet	andel av brukare	andel av kostnad	större utförare
Förskola	48%	54%	Pysslingens förskolor, S:ta Maria (Svenska kyrkan)
Grundskola	19%	20%	Margarethaskolan, S:ta Maria (Svenska kyrkan)
Gymnasieskola	96%	86%	Uppsala kommun med flera
Individ- och familjeomsorg barn och unga	-	43%	
Individ- och familjeomsorg vuxna	-	61%	
Insatser funktionshindrade	-	59%	Nytida, S:ta Maria (Svenska kyrkan)
Särskilt boende, äldre	59%	45%	Vardaga
Hemtjänst, äldre	12%	17%	Attendo

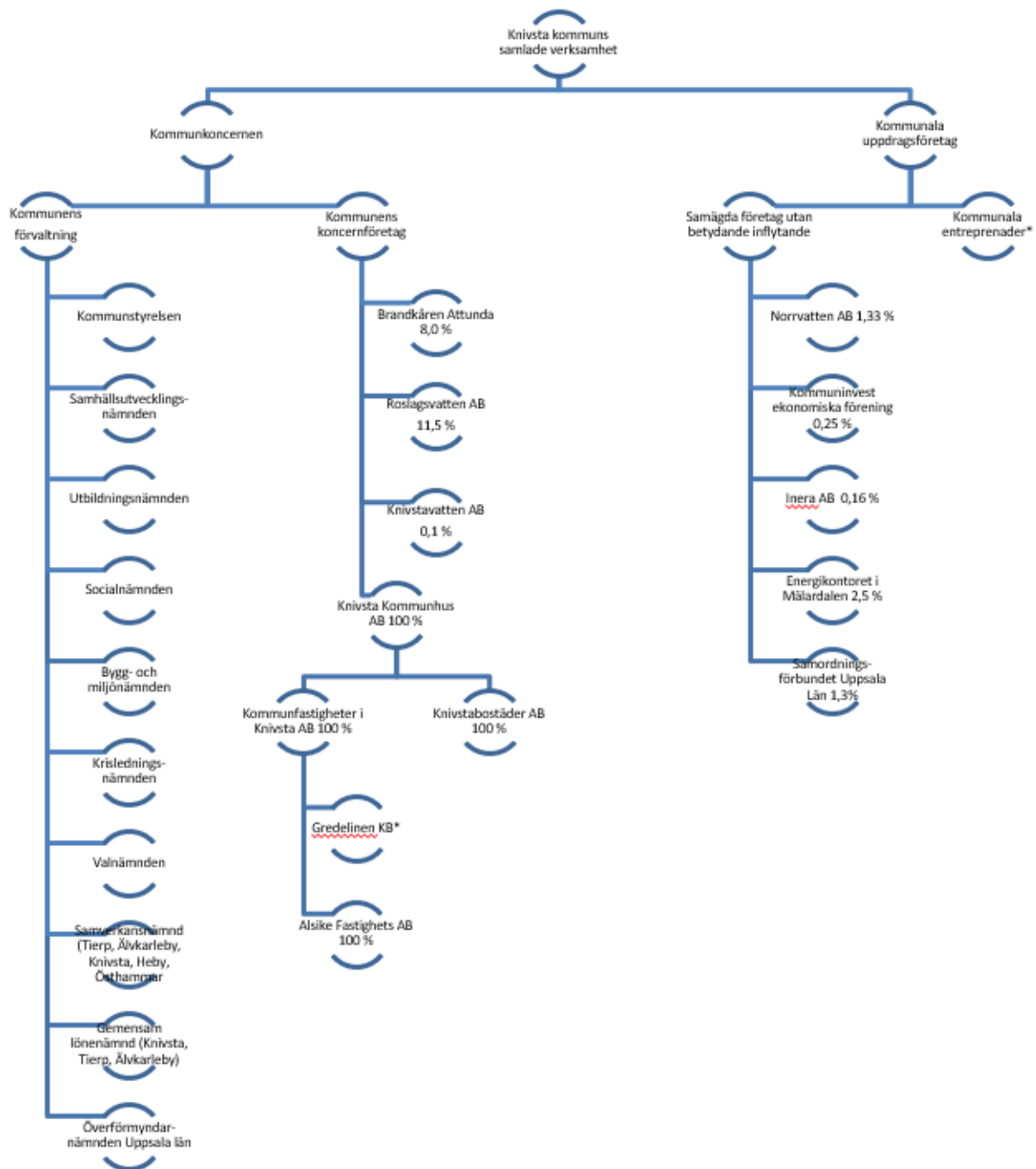
Samspelet mellan kommunen och dess bolag

De olika delarna av kommunkoncernen påverkar varandra på ett eller annat sätt. Nedan förklaras dels kommunens sätt att fördela skatteintäkter, dels hur de ekonomiska sambanden kan se ut mellan bolag och kommun.

Det främsta uppdraget för kommunkoncernens bolag är att hantera kommunens fastigheter.

Knivstabostäder är kommunens allmännyttan, med 564 hyreslägenheter. Bolaget har uppdraget att tillsammans med kommunen leverera samhällsnytta. Kommunen har huvudansvaret för bostadsförsörjningen. Likaså har kommunen ansvar för integration, flyktingmottagande, sociala kontrakt och så vidare. För dessa målgrupper är en hyreslägenhet ofta den första bostaden. Knivstabostädernas uppdrag är att fördela lediga lägenheter enligt bostadskön. Ett väl fungerande samspel medför ekonomiska vinster både i kommunkoncernen och i samhället.

Kommunfastigheter i Knivsta AB förvaltar och tillhandahåller lokaler för kommunens verksamheter – till exempel är det normalt Kommunfastigheter som får beställningen att bygga äldreboende när kommunen har behov av fler boendeplatser inom äldreomsorgen. Finansieringen av byggnation sker i regel med lånade medel. Genom att teckna ett hyresavtal med kommunen får Kommunfastigheter intäkter för att betala lånen. Indirekt påverkas därför kommunen av att bolagen lånar pengar, och indirekt är bolagens intäkter desamma som kommunens – nämligen skatteintäkter.

3.2 Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunkoncernen		2020	2021	2022	2023	2024
Verksamhetens intäkter	tkr	419 948	429 663	404 554	411 151	447 929
Verksamhetens kostnader	tkr	-1 495 654	-1 550 567	-1 626 073	-1 704 952	-1 835 327
Årets resultat	tkr	68 202	90 944	70 724	12 622	-8 475
Årets resultat % av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning		5,9%	7,4%	5,4%	0,9%	-0,6%
Genomsnittlig resultat över tid (5 år) i procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning		2,5%	2,9%	3,7%	3,7%	3,0%
Nettoinvesteringar	tkr	132 657	133 807	367 620	353 703	137 947
Långfristig skuld koncern	tkr	1 754 441	1 614 029	1 614 164	1 823 858	1 791 186
Långfristig skuld per invånare	kr	91 827	81 443	80 175	88 050	84 518
Soliditet*	%	25,9	29,4	29,2	24,9	24,6
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser*	%	21,0	24,5	24,7	20,6	20,2
Kommun		2020	2021	2022	2023	2024
Antal invånare		19 106	19 818	20 133	20 714	21 193
Antal tillsvidareanställda		960	990	1 009	1 033	1 054
Utdebitering per skattekrona		21:61	21:51	20:91	20:91	20:91
Verksamhetens intäkter	tkr	298 880	286 807	279 164	280 695	296 500
Verksamhetens kostnader	tkr	-1 430 675	-1 433 001	-1 507 816	-1 599 333	-1 721 805
Skatteintäkter inkl. generella statsbidrag samt inkomst- och kostnadsutjämning	tkr	1 160 831	1 226 353	1 307 074	1 347 032	1 425 646
Nettokostnader inkl finansnetto i procent av skatteintäkter	tkr %	1 122 039 96,7	1 167 336 95,2	1 236 232 94,6	1 331 204 98,8	1 444 662 101,3
Årets resultat	tkr	38 792	59 017	70 842	15 828	-19 017
Årets resultat % av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning		3,3%	4,8%	5,4%	1,2%	-1,3%
Nettoinvesteringar**	tkr	67 924	163 046	57 831	62 468	26 012
Bruttosjälvfinansieringsgrad anläggningsinvesteringar**	%	197	160	379	97	170
Långfristig skuld kommun	tkr	256 957	995 672	895 561	1 423 797	1 380 812
Långfristig skuld per invånare	kr	13 449	50 241	44 482	68 736	65 154
Soliditet	%	56,6	32,3	37,9	28,3	28,4
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	%	44,8	25,8	31,4	22,8	22,5
Pensionskostnader inklusive löneskatt		54 287	48 366	54 177	80 875	113 016

*) Kommunkoncernen 2023-2024 har beräkningen av soliditet förändrats att inkludera uppskjutna skatter. Jämförelseåret 2023 har räknats om.

**) Kommunen 2023-2024 har nettoinvesteringar räknats om för att följa rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, vilket innebär att finansiell leasing inte ska ingå som en investeringsutgift. Det påverkar i sin tur nyckeltalet bruttosjälvfinansieringsgraden.

Folkmängden i Knivsta kommun växer stadigt. Under de senaste fem åren har ökningen varit 12,5 procent eller 2 358 nya invånare. Fler invånare innebär både ökade skatteintäkter och ökade verksamhetskostnader, liksom ett ökat behov av investeringar.

Kommunkoncernens långfristiga skuld är strax under 1,8 miljarder kronor. Skulden är hög, både i absoluta tal och i kronor per invånare. Det hänger ihop med en längre period av fastighetsinvesteringar i förskola, skolfastigheter, fritidsanläggningar och bostäder – vilket i sin tur hänger ihop med det ökade antalet kommuninvånare.

Under året amorterade kommunens fastighetsbolag av lån, medan kommunens VA bolag tog upp nya lån på grund av investeringar i VA.

Årets resultat för kommunkoncernen var negativt med 8,5 miljoner kronor. Det är ändå bättre än förväntat eftersom kommunen budgeterat med ett negativt resultat för 2024. Anledningen är att kommunens kostnader för pensioner steg kraftigt under året som en konsekvens av den höga inflationen under 2023. Kommunkoncernens resultat över tid motsvarar 3 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Det är i linje med den långsiktiga målsättningen, enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Pensionskostnaden under 2024 uppgick till 113 miljoner kronor vilket är en fördubbling sedan 2022, då kostnaden var 54 miljoner kronor.

Kommunskatten höjdes år 2019 med 70 öre och återställdes genom sänkning under åren 2021 och 2022 med 10 öre respektive 60 öre.

3.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsekonomin och omvärlden

Svensk ekonomi är en liten och öppen ekonomi. Förändringar i omvärlden får snabbt genomslag i kommunerna. Den högre inflationen 2022 och 2023 har inneburit högre levnadsomkostnader och stigande räntor, som under året har hämmat företagens investeringar och hushållens konsumtion.

Under året har inflationen kommit ned till Riksbankens inflationsmål om 2 procent. Styrräntan har därmed kunnat sänkas med lägre bolåneräntor som följd. Trots det har konjunkturen svårt att ta fart. Under året har arbetsmarknaden och sysselsättningsgraden försvagats vilket påverkar skatteintäkterna genom en svagare skattetillväxt än förväntat. Kommande år förväntas en stigande optimism hos hushållen och det bör vara en tidsfråga innan den inhemska efterfrågetillväxten stärks.

	2021	2022	2023	2024	2025
BNP, svensk ekonomi	5,1	2,9	-0,3	0,7	3,1
Sysselsättningsgrad	67,3	69	69,6	68,6	
Inflation, KPI	2,2	8,4	8,7	2,9	0,3
Styrränta Riksbanken	0	2,5	4	2,75	1,75

Kommunernas skatteunderlag har under lång tid ökat Realt. Det har gett möjligheter till förbättringar och utveckling av den kommunala servicen. År 2023 och 2024 vändes denna positiva trend till en negativ utveckling där kommunernas skatteintäkter blev mindre värda och räckte till mindre verksamhet. Från 2025 väntas det reala skatteunderlaget återigen växa.

Tabellen nedan visar den nominella och den reala utvecklingen för skatteunderlagstillväxten.

	2021	2022	2023	2024	2025
Skatteunderlag nominellt	5,3	5,8	4,8	3,5	4,4
Skatteunderlag realt	2,6	1,6	-1,1	-0,5	5,6

De två tabellerna ovan belyser vikten av att kommunerna följer utvecklingen i samhällsekonomin för att snabbt kunna anpassa sig efter de förändringar som sker i omvärlden. Förändringar i ekonomisk aktivitet, sysselsättning, ränta och inflation påverkar kommunernas intäkter och kostnader, samt deras förutsättningar för kompetensförsörjning.

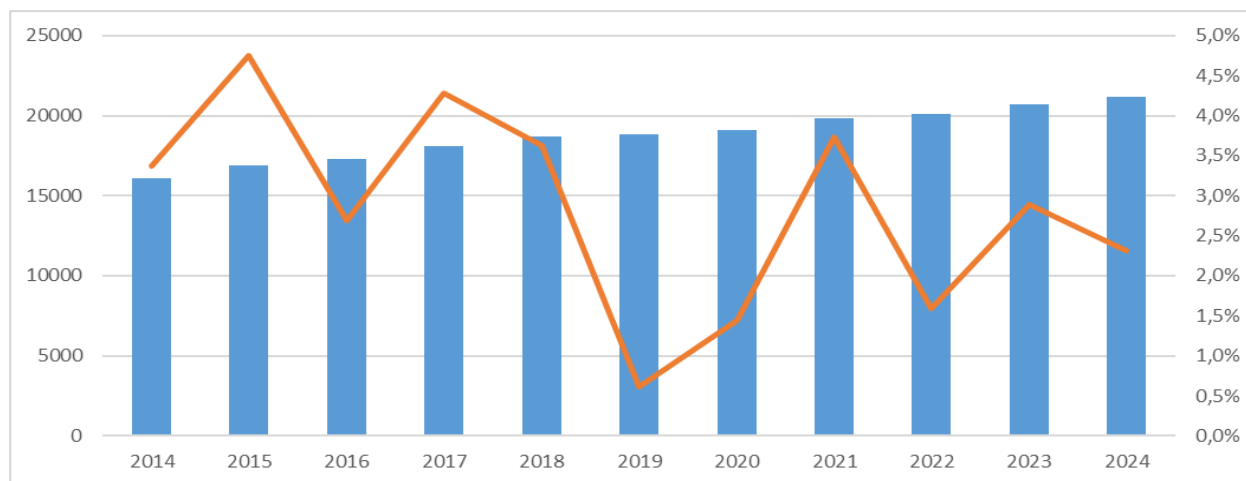
Knivsta kommunkoncern har under 2024 främst påverkats av en kraftigt stigande pensionskostnad till följd av den höga inflationen under 2022 och 2023. Med eftersläpning får också inflationen under tidigare år genomslag i princip i alla avtal, såsom hyror och inom transporter, energi, livsmedel och entreprenader etcetera.

Kommunens helägda bolag har en låneportfölj med genomsnittlig räntebindning som överstiger tre år. Det har delvis skyddat koncernen från stigande räntekostnad, men den högre räntenivån har från 2024 fått genomslag i bolagens ekonomi.

Befolkningsstruktur

Befolkningsstrukturen har tillsammans med befolkningstillväxten stor betydelse för en kommun.

Den 31 december 2024 uppgick folkmängden i Knivsta kommun till 21 193 invånare. Under de senaste tio åren har antalet invånare ökat med över 5 000 personer eller med 31 procent. Det har genom åren medfört en utbyggd kommunal service.

Diagramförklaring, den blå stapeln visar årets folkmängd och den orange linjen visar årets procentuella befolkningstillväxt.

Den demografiska befolkningsstrukturen med andelen barn, unga och äldre är också en viktig faktor att följa i kommunens planering, för utbyggnad och anpassning av kommunal service. Knivsta sticker ut som en kommun med ovanligt hög andel unga i befolkningen. Andelen äldre är istället låg.

Knivsta kommuns geografiska läge mellan Stockholm och Uppsala är attraktivt. Närheten till Arlanda, motorvägen E4, samt goda allmänna kommunikationer med tågförbindelser till Stockholm och Uppsala, är andra viktiga faktorer. Även lärosäten i Uppsala bidrar till attraktionskraften, liksom närheten till fina naturområden i kommunen.

Tabell	Knivsta			Pendlingskommun nära större stad		
	2014	2019	2024	2014	2019	2024
Folkmängd, antal	16 105	18 835	21 193	15 428	16 237	16 606
Andel invånare 0-19 år, %	30,3	31,0	28,9	23,0	23,9	23,4
Andel invånare 65+ år, %	13,6	13,7	13,9	22,6	23,4	24,4
Medelålder, år	36,7	36,7	37,4	43,0	43,0	43,7
Andel arbetslösa 18-64 år, %	2,5	2,7	3,1	6,5	5,5	4,4
Andel utrikes födda, %	10,4	13,9	17,3	11,1	13,9	14,2
Demografisk försörjningskvot	0,78	0,81	0,77	0,84	0,90	0,92
Andel med eftergymnasial utbildning 25-64 år, %	48,6	51,4	54,1	29,1	31,7	34,8
Utpendling	6 013	7 177	8 297	3 492	3 891	4 230

Medelåldern i Knivsta är fortsatt låg, med en hög andel barn och unga som utgör cirka 29 procent av invånarna, och en låg andel äldre. Kommunen har därmed två ytterligheter att hantera avseende demografin och det får följder för den kommunala organisationen. Som ett exempel går mer än 50 procent av kommunens resurser till pedagogisk verksamhet.

Även i andra kommuner nära större städer är andelen barn och unga högre och andelen äldre lägre än genomsnittet för Sveriges kommuner, enligt statistik från SCB.

Andelen utrikes födda har de senaste åren ökat i Knivsta kommun och är numera klart högre jämfört mot jämförelsegruppen "Pendlingskommuner nära större stad", i tabellen ovan. Det kan ha betydelse för verksamheter såsom förskola och grundskola gällande exempelvis modersmålsundervisning.

Den höga andelen som pendlar till eller från kommunen har viss påverkan på kommunens verksamheter. Många som pendlar ut från kommunen har behov av ett fritids- och kulturutbud lite tidigare på morgonen eller senare på kvällen, och det behöver kommunens verksamheter anpassas för. Det höga antalet pendlare belyser även behovet av goda kommunikationer till och från Knivsta. Samma mönster finns i andra kommuner nära större städer, men där är antalet som pendlar ut från kommunen i förhållande till de som pendlar in betydligt lägre.

Med den demografiska försörjningskvoten menas hur många som är barn, unga och äldre i relation till den arbetsföra befolkningen. Med yngre avses barn och unga upp till 19 år, med äldre avses personer i åldern 65 år eller äldre, och däremellan finns de arbetsföra åldrarna 20-64 år. Måttet visar hur många personer som varje person som arbetar måste "försörja" förutom sig själv. Ett lågt värde är önskvärt och Sveriges kommuner och regioner (SKR) befarar att talet i framtiden kommer vara dubbelt som högt som nu.

Försörjningskvoten och arbetslösheten i Knivsta är lägre jämfört med kommuner i jämförelsegruppen, vilket ger Knivsta kommun goda förutsättningar att möta kompetensförsörjningsutmaningen.

Risk- och känslighetsanalys

Kommunens ekonomi påverkas av faktorer som ligger både inom och utanför kommunens egen kontroll.

Identifierad risk	Beskrivning	Enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Befolkning	Risk för lägre alternativt högre befolkningstillväxt än prognostiserat. Stor påverkan på intäkter från skatter och bidrag samt driftskostnader.	Kommunala koncernen	Befolkningsprognos en gång per år, kontinuerlig analys av statistik och skatteprognoser. Vid förändringar, översyn av servicenivåer och lokalbehov. Vid behov, revidering av kommunens budget.
Förändringar i statsbidrags- och utjämnings-systemet	Risk för lägre intäkter från utjämningsystemet samt oförutsägbara förändringar av generella och riktade statsbidrag.	Kommunala koncernen	Förändringar i utjämningsystem är normalt en lång process. Statsbidragen hanteras alltid i budgetprocessen. Snabba förändringar måste hanteras inom det finansiella målet alternativt genom en revidering av kommunens budget. Enbart beslutade statsbidrag budgeteras, enligt försiktighetsprincipen.
Verksamhetsrisk			
Personal	Kompetensförsörjning - konkurrensen om arbetskraft är hård. Risk för svårighet att upprätthålla planerad bemanning och leverans av goda resultat (kvalitet).	Kommunala koncernen	Attraktiv arbetsgivare (varumärket, profilering). Arbetsgivarpolitik (exempelvis friskvård, förmåner). Kompetensutveckling (för att behålla medarbetare). Rekrytering (vikariepool, mässor etcetera). Kompetensförsörjningsplan; uppdatering årligen.
Ändamålsenlig verksamhet	Kommunkoncernen ska erbjuda en väl fungerade kommunal service. Risk att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system.	Kommunala koncernen	God intern kontroll. Avtalsuppföljning och kvalitetsutveckling. Analyser av nyckeltal.

Pensionsförpliktelse och övriga åtaganden

Pensionsåtaganden påverkar kommunens finansiella handlingsutrymme på både kortare och längre sikt. Kommunens pensionsförpliktelse inklusive tryggande i försäkring uppgick den 31 december 2024 till 280,3 miljoner kronor (275,4 miljoner kronor år 2023). Det är en mindre förändring jämfört med föregående år. Ansvarsförbindelsen utgör 151,6 miljoner kronor (föregående år 146,8 miljoner kronor).

All intjäning av pensioner försäkras och avsätts därför inte i balansräkningen. Skulden den 31 december ligger på 12,6 miljoner kronor, inklusive löneskatt, och avser premier som intjänats under året och som ska betalas in år 2025.

Pensioner intjänade före år 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och inte som en skuld på balansräkningen. Först när pensionen betalas ut uppstår kostnaden för kommunen. Kostnaden för utbetalning av pensioner intjänade före år 1998 har enligt kommunens pensionsförvaltare nått sin kulmen (den årliga förändringen är värdesäkring för inflation). Den senaste prognosen indikerar en årlig kostnad om cirka 8,5 miljoner kronor exklusive löneskatt. Ansvarsförbindelsens pensionsförpliktelse minskar genom den årliga utbetalningen, men under åren 2023-2024 ökade ansvarsförbindelsens skuld. Det är ovanligt. Orsaken var en kraftig ökning av prisbasbeloppet som en konsekvens av den höga inflationen 2022-2023. Pensionsförpliktelsen amorteras av genom årliga utbetalningarna och finansieras genom det löpande kassaflödet. Det påverkar därmed kommunens resultat.

Visstidsförordnande som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som en avsättning när det är troligt att den kommer att leda till utbetalningar. Inget avtal om särskild avtalspension finns upprättat för tjänsteperson och inget är taget i anspråk för förtroendevalda. Årets avsättning för omställningsstöd till förtroendevalda uppgår till 335 000 kronor. Förra året avsattes 308 000 kronor, vilket tillsammans innebär en avsättning med 643 000 kronor under perioden.

En förändring av RIPS-räntan – den diskonteringsränta för pensioner som kommuner och regioner använder i dag – leder till en ökad eller minskad pensionsskuld. Förändringen är en kostnad som ska påföras årets resultat. I och med att kommunen försäkrar bort all intjäning och inte har någon bokförd skuld så påverkas inte kommunen av eventuella förändringar av RIPS-räntan. Däremot påverkas kommunen genom att framtida försäkringspremier förändras.

Pensionskapitalet som försäkras bort kan generera ett överskott i form av överskottsmedel. Detta återbetalas inte till försäkringstagaren, men kan av arbetsgivaren användas till pensionsutbetalningar, premier och indexering av förmåner. Den 31 december 2024 var överskottsfondens värde 4 690 795 kronor (3 053 289 kronor år 2023).

Pensionsförpliktelse kommun	2023	2024
1. Total pensionsförpliktelse i balansräkning	158 527	164 208
a) Avsättning inkl. särskild löneskatt	11 723	12 605
b) Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	146 804	151 603
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	87 395	116 075
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
4. Pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	245 922	280 283
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde		
5. Totalt pensionsförsäkringskapital	98 632	134 614
a) Varav överskottsmedel	3 053	4 691
6. Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0
7. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	0	0
8. Summa förvaltade pensionsmedel	98 632	134 614
Finansiering		
9. Återlånade medel	147 290	145 669
10. Konsolideringsgrad	40%	48%

Övriga åtaganden är främst kommunala borgensåtaganden. Sådana kan innebära en finansiell risk genom att kommunen kan tvingas överta lån eller ge aktieägartillskott till ett kommunalt bolag för att undvika konkurs. Knivsta kommun har haft som praxis att ge kommunens helägda bolag kommunal borgen.

Kommunens samlade borgensåtagande för lån eller dylikt uppgick 31 december 2024 till 2,0 miljarder kronor (föregående år 1,9 miljarder kronor). Ökningen avser Knivstavatten AB där det totala borgensåtagandet uppgår till 82 miljoner kronor. Knivsta kommun har inte infriat några borgensåtaganden under år 2024. Det föreligger ingen känd förlustrisk gentemot de egna bolagen avseende ingångna borgensåtaganden och ansvarsförbindelser.

Kommunen ingick i februari 2008 en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser.

Som delägare i kommunalförbundet Norrvatten har Knivsta kommun en garantiförpliktelse för förbundets lån motsvarande ägarandelen. Garantiförplikelsen uppgår till 24,9 miljoner kronor (21,5 år miljoner kronor år 2023).

Finansiella risker

Finansiell verksamhet är förknippad med risktagande i form av både finansiella och operativa risker.

Identifierad risk	Beskrivning	Enhet	Hantering av risk
Finansiell risk			
Ränterisk	Hög skuldsättning. Betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå.	Kommunala koncernen	Strategi för ränte- samt kapitalbindning (finanspolicy). Mål för skuldsättning per invånare. Prioriterad investeringsplan.
Resultatrisk	Exploateringsvinster inräknade i driftbudgeten samt ekonomiska obalanser för delar av verksamheten.	Kommunala koncernen	Goda kalkyler för exploatering med strategi för minskat beroende av exploateringsvinster. Översyn av servicenivåer. Förändringsarbete med fokus på produktivitetsökning.
Kreditrisk	Risken att motparten i en finansiell transaktion (placeringen) inte kan uppfylla villkoren i kontraktet vilket förorsakar fordringsägaren en förlust.	Kommunala koncernen	Placering får endast ske i motpart med god kreditvärdighet. Kreditrisken ska spridas genom att placeringar fördelas mellan olika emittenter. Kommunkoncernen har idag inga placeringar.
Finansieringsrisk	Att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till likviditet (kapitalmarknaden) vilket leder till bristande betalningsförmåga och hög kostnad för "pengar".	Kommunala koncernen	God diversifiering avseende lånens förfallostruktur och upplåningsformer. Stabila långgivare (Kommuninvest) och väl avvägda likviditetsreserver.
Pensionsåtaganden och övriga åtaganden	Pensionsåtaganden påverkar kommunens finansiella handlingsutrymme under en lång tid framöver. Borgensåtaganden och andra åtaganden innebär att kommunen kan tvingas överta lån från till exempel ett kommunalt bolag.	Kommunala koncernen	Pensioner försäkras bort för att minimera långsiktig påverkan på kommunens ekonomi. Pensionsförpliktelsen (intjäning före 1998) bevakas genom beräkningar flera gånger per år. Genom en ökad befolkning i kommunen minskar skulden i betydelse och som finansiell risk. Borgensåtaganden sker endast mot kommunala bolag och förbund. Uppföljning och utvärdering av bolag och förbunds ekonomi kontinuerligt.
Soliditet	Kommunens soliditet bör ligga stabilt eller öka på lång sikt.	Kommunala koncernen	Stabila överskottsmål som är minst 1 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning i kommunen. Kommunkoncernen finansiella mål är 2 procent över tid.

Kommunfullmäktiges riktlinjer för medelsförvaltning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en översiktlig uppföljning av hur fullmäktiges riktlinjer för medelsförvaltningen tillämpats. Dessa riktlinjer omfattar likviditetshantering, placeringar, skuldhantering och borgen.

Under året har kommunens likviditet varit ansträngd under perioder, eftersom det budgeterade resultatet var negativt. Genom en aktiv uppföljning av likviditeten och återhållsamhet med investeringsutgifter har kommunen undvikit nyupplåning. Kommunkoncernen har ett gemensamt valutatoppkonto som innebär att kommunkoncernens bolag och kommunen kan dra nytta av varandras överskottslikviditet. Kommunens likviditet har större delen av året inneburit en god betalningsberedskap.

Pensionsförmåner tryggas löpande genom en försäkringslösning. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelsen är en pensionsskuld och under året har den ökat till följd av hög inflation (värdesäkring), trots att pensionsutbetalningar har gjorts under året. Över tid minskar skulden genom pensionsutbetalningarna.

Knivsta kommun är medlem i Kommuninvest ekonomiska förening och har på det viset tillgång till långsiktig och trygg finansiering. På kort sikt har kommunen en checkräkningskredit om 120 miljoner kronor att tillgå vid behov. Knivsta kommun har ingen låneskuld och har under året inte betalat några räntekostnader på lån. Uppföljning av skuldportföljen har därmed inte varit nödvändig.

När det gäller borgensåtagande har Knivsta kommun utökat åtagandet under året avseende VA-huvudmannaskapet. Det totala borgensåtagandet är den 31 december beslutat till 2 miljarder kronor. Det finns ingen bedömd borgensrisk, utan tvärtom bedöms de kommunala bolagen och förbunden ha en god ekonomisk ställning.

Avseende placeringsreglementet har Knivsta kommun inte haft någon stor överskottslikviditet som medfört placeringar under året. Den likviditet som funnits på valutatoppkontot har givit en mindre ränteintäkt. Inlåningsräntan följer tre-månaders stibor.

3.4 Händelser av väsentlig betydelse

Händelser av väsentlig betydelse

Finansiella händelser

- Kommunalförbundet Brandkåren Attunda har sex medlemskommuner. Under året har avgiftsmodellen uppdaterats för att bättre spegla respektive kommuns kostnader. För Knivsta kommun ökar den årliga medlemsavgiften med 453 000 kronor per år (2026) till lite drygt 17 miljoner kronor.
- Kommunalförbundet Norrvatten har beviljats en utökad låneram till 3,2 miljarder kronor där Knivsta kommun är delägare med 1,32 procent. Finansiering av lånen sker genom så kallade ägarlån. Det betyder att Knivsta kommun kan låna ut som högst 42 miljoner kronor i ägarlån. Kommunen erhåller en ränteintäkt för sina upplåningskostnader.
- Knivstavatten AB har beviljats en utökad borgen med 73 miljoner kronor till 195 miljoner kronor. VA-bolaget genomför stora investeringar som behöver lånefinansieras.
- Roslagsvatten AB har beviljats borgen för en utökad checkkredit - från 4 miljoner kronor till 12 miljoner kronor. Krediten behövs för att optimera koncernens likviditetshantering på kort sikt.
- Knivsta kommun har fått beslut om markåtkomstbidrag på 6,3 miljoner kronor från Naturvårdsverket, för bildande av naturreservatet Ängbyskogen. Ersättningen motsvarar halva marknadsvärdet för den mark som upplåtits för naturreservatet.
- Årets största och viktigaste investeringar är utbyggnad av allmän platsmark i Centrala Ängby samt utbyte och förnyelse av belysningsanläggning (vägnätet).

Verksamhethändelser

- Kommunfullmäktige beslutade den 24 oktober om en ny vision för Knivsta. Visionen sträcker sig till år 2040 och lyder: "Knivsta – en välmående, trygg och grön kommun i tillväxtstråket Stockholm - Uppsala. Samhällsgemenskapen är stark. Kommunens tätorter utvecklas hållbart och med robusthet, i samklang med en modern och livskraftig landsbygd." Visionen är en ledstjärna för kommunens utveckling.
- SCB:s nationella befolkningsprognos ger vid handen att det föds betydligt färre barn i dag än tidigare, därför har SKR prognostiserat att ungefär var tionde förskola kommer behöva stängas. Den utvecklingen ser förvaltningen ännu inte i Knivsta, men den behöver noga följas. Antalet äldre i kommunen förväntas öka kraftigt kommande år, men från låga nivåer.
- Nationella utmaningar som till exempel organiserad brottslighet och de pågående klimatförändringarna innebär ett fortsatt växande fokus på frågor kopplade till säkerhet och beredskap. Under året har en ny lagstiftning om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (lag 2023:196) implementerats och kommunstyrelsen har antagit en åtgärdsplan för arbetet.
- Fritid- och kulturkontorets verksamheter växer genom fler bidragsberättigade medlemmar och aktiviteter i föreningslivet. En ny biblioteksplan är beslutad och verksamheten i Centrum för idrott och kultur har utvecklats, bland annat med fler aktiviteter i scenkonstlokalen.

- Kommunens samhällsbyggnadsverksamheter påverkas av lågkonjunkturen. Efterfrågan på exploateringar, detaljplaner och bygglov är svag, men botten kan vara nådd. Från maj månad ökade antalet bygglovsärenden igen. Även aktiviteten inom mark och exploatering har ökat där kommunen har genomfört flera mindre markaffärer under hösten 2024. Ett utvecklingsprogram för Knivsta östra entré har påbörjats för företagsetableringar.
- Översiktsplanarbetet fortlöper. En ny översiktsplan ska vara antagen innan slutet av 2026 och i det arbetet har utredningar genomförts såsom skyfallskartering, lokalt åtgärdsprogram för Lövstaån och Valloxen samt en kulturmiljöutredning.
- Inom miljö och hälsa har området miljöskydd haft några större ärenden, bland annat ett tillståndsärende för deponi. Arbetet med ny lagstiftning inom livsmedelsområdet har påbörjats med omklassning av livsmedelsverksamheter.
- Kommunens gatuverksamhet har ingått nya avtal för vinter- och barmarksdrift samt beläggnings- och markarbeten. Enheten Park och natur har genomfört upprustning av Dammparken i Alsike och anlagt en naturpunkt i Ångbyskogen.
- Från årsskiftet är kommunerna ansvariga för insamling av förpackningar vilket har haft stor påverkan på kommunens avfallsverksamhet. Kommunen har bland annat tagit över återvinningsstationer.
- Individ- och familjeomsorgen ser ett ökat antal anmälningar. Dessa har hanterats av enheten för barn och unga. Vad gäller ekonomiskt bistånd har fler hushåll sökt stöd vilket inneburit ökade kostnader för kommunen. Inom området missbruk har antalet ärenden sjunkit. Antalet äldre blir fler i kommunen och det har påverkat kommunens verksamheter främst genom ett ökat omsorgs- och vårdbehov.
- Ett beslut har fattats om beställning av gruppboende för LSS från kommunens dotterbolag Kommunfastigheter i Knivsta AB.
- Upphandling av ny lärplattform har genomförts. Genom plattformen kan lärare, elever och vårdnadshavare interagera med varandra.
- Kommunen genomförde Europaparlamentsvalet 2024 som ägde rum i juni månad.

Händelser som inträffat efter årsperioden

- I februari beslutade kommunfullmäktige om nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning och införande av resultatreserv.
- En omstrukturering har skett i kommunens organisation för samhällsbyggnadsfrågor, genom att Tillväxtkontoret kommer att fusioneras ihop med Samhällsbyggnadskontoret under första kvartalet 2025.
- Knivsta och Uppsala kommun har kommit överens om att Uppsala kommun övertar hela ansvaret för medfinansiering av trafikplats Mora stenar (motorväg E4). Överenskommelsen innebär att Knivsta kommuns infrastrukturinvesteringar och utgift för medfinansiering kommer att minska markant i detta exploateringsområde. Ett nytt medfinansieringsavtal ska träffas med Trafikverket under våren 2025.
- Gymnasieskolan i Knivsta är under utveckling. För att möta behovet vid fler elever har det beslutats att kontorsplanen i fastigheten Centrum för idrott och kultur ska hyras in.
- I regeringens dimensioneringsutredning har Skolverket kartlagt näringslivets behov av gymnasie- och vuxenutbildning. I utredningen preciseras vilka utbildningar som bör öka i omfattning och vilka som bör minska. Det generella mönstret är att det behövs fler yrkesutbildningar samtidigt som antalet platser på teoretiska program som samhällsvetenskaps- och ekonomiprogram bör minska. Denna förändring träder i kraft 1 juli 2025 och kommer att påverka programutbudet i gymnasieskolan.
- Knivstavatten AB har ansökt om utökat borgensåtagande till 260 miljoner kronor med anledning av investering i överföringsledning mellan Knivsta och Sigtuna kommun.

3.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Övergripande ansvar och roller

Knivsta kommunkoncern består av flera politiska nivåer: kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns en tjänstepersonsorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförandet av verksamheten.

Kommunfullmäktige är kommunens högsta politiska organ. Ledamöterna tillsätts i allmänna val. Kommunfullmäktige styr kommunkoncernen bland annat genom att fastställa vision, mål och budget, ägardirektiv och årsredovisning. Kommunstyrelsen leder och samordnar mål och uppdrag för kommunkoncernen, har uppsikt över nämndernas och bolagens verksamhet samt följer upp resultaten.

Kommunens förvaltning styrs av politiskt tillsatta nämnder. Formella uppdrag och ansvar anges i reglementen beslutade av kommunfullmäktige. De kommunala bolagen styrs av bolagsstyrelser som utses av fullmäktige. Bolagens syfte och uppdrag anges i en bolagsordning för varje bolag.

Nämnder och bolagsstyrelser beslutar om årliga verksamhetsplaner för vad förvaltningen eller bolaget ska utföra och uppnå i enlighet med kommunfullmäktiges mål och budget. Förvaltningen verkställer och avgör hur resultat ska nås i dialog med politik/styrelse.

Förvaltnings- och bolagsledning driver verksamhet, säkrar utveckling, följer upp och kommunicerar resultat. Enheterna kompletterar med egna verksamhetsplaner med detaljerade aktiviteter, och för varje medarbetare fastställs individuella uppdrag i dialog med aktuell chef.

Tjänstepersoner i kommunens och bolagens förvaltning ska översätta de politiska målen och uppdragen till konkreta insatser, samt återrapportera resultatet till ansvarig nämnd eller styrelse.

Styrmodell för Knivsta kommun

Kommunens övergripande mål beslutas av kommunfullmäktige. De övergripande målen utgår från Agenda 2030 och kommunens vision. Målen har fokus på resultat för dem som kommunen finns till för och verkar för. Inriktningsmålen är övergripande, långsiktiga och tydliggör inriktning och fokus. Inriktningsmålen strävar mot att, inom de ekonomiska ramarna, skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. Inriktningsmålen förstärks och förtydligas genom uppdrag som visar vad som ska göras för att nå målet. Inriktningsmålen och uppdragen beslutas inom ramen för *Mål och budget* som är kommunens övergripande styrdokument.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att bidra till att uppnå inriktningsmålen och ska omsätta målen i praktisk handling. Nämndens verksamhetsplan anger den riktning som verksamheter och enheter ska planera och arbeta utifrån, och ligger till grund för framtagande av verksamheternas enhetsplaner. Förvaltningen bryter ner mål i delmål eller aktiviteter. Det är genom aktiviteterna som målarbetet omsätts i konkret handling. Med detta gemensamma arbetssätt skapas en röd tråd från inriktningsmålen hela vägen till medarbetarnas dagliga arbete.

Nämnderna ansvarar för att följa upp sina mål och uppdrag, samt för att bedöma hur resultatet bidrar till måluppfyllelse av inriktningsmålen. Uppföljning av inriktningsmål och uppdrag har redovisats till fullmäktige två gånger per år i bokslut och verksamhetsberättelse (augusti och helår). För att följa och analysera kommunens utveckling mot målbilden kopplas ett antal kommunövergripande indikatorer till varje inriktningsmål. För respektive indikator anger kommunfullmäktige vilken riktning som eftersträvas. Måluppfyllelsen av inriktningsmålen bedöms utifrån flera delar; nämndernas bedömning av sina bidrag till måluppfyllelse, en samlad bedömning av genomförande av uppdragen samt en analys av indikatorerna i *Mål och budget*.

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen.

Kommunstyrelsen ska:

- övervaka att de mål och planer för verksamheten och ekonomin som fastställts av kommunfullmäktige efterlevs, samt att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt,
- se till att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under året,
- följa upp hur den interna kontrollen utförs av nämnderna,
- två gånger per år rapportera till kommunfullmäktige hur samtliga verksamheter inom kommunen utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
- inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv.

Förvaltningen stödjer kommunstyrelsens uppsiktsplikt i huvudsak genom fortlöpande analyser och avvikelserapportering. Uppsiktsplikten av mål, planer och ekonomi har genomförts genom bokslut vid delår och helår. Den interna kontrollen sammanställs och följs upp årligen.

Verksamhet som bedrivs av privata uppföljare följs upp årligen genom nämndernas verksamhetsberättelser. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt kommer att ses över inom ramen för den översyn av styrmodellen som pågår under 2025.

Intern styrning och kontroll

Den interna kontrollens syfte är att säkerställa att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande, att verksamheten når sina mål samt att verksamheten efterlever lagar och regler. Den interna kontrollen ska bidra till att ändamålsenligheten stärks och att verksamheten, med medborgarnas bästa i ögonen, bedrivs effektivt och säkert.

Arbetet med kommunens interna kontroll är integrerat i kommunens styrmodell och kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns ett väl fungerande system för intern kontroll i kommunen. Respektive nämnd ansvarar för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och bolagsstyrelsen/förbundsdirectionen ansvarar för den interna kontrollen inom bolaget/förbundet. I ansvaret ingår att årligen genomföra en riskanalys. Utifrån riskanalysen ska kritiska risker hanteras och eventuella åtgärder identifieras. Riskanalys, hantering av risker och eventuella åtgärder sammanställs i en internkontrollplan som följs upp under året.

För att säkerställa kommunstyrelsens uppsiktsplikt sammanställs årligen ett underlag som visar nämndernas och bolagens säkerställande av intern kontroll. Detta ärende bereds under våren 2025 till kommunstyrelsen för beslut.

Uppföljning av privata utförare

Kommunfullmäktige har beslutat om ett program för uppföljning av privata utförare. Varje nämnd ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar för att detta regleras i de avtal och uppdragsbeskrivningar som träffas med utförare. Vidare ansvarar respektive nämnd för att utarbeta en uppföljningsplan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp, i enlighet med programmets mål och riktlinjer. Granskningar och uppföljningar ska genomföras på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt. Resultaten av genomförd uppföljning dokumenteras och redovisas i nämnden. Vidare ska resultaten bidra till kvalitetsutveckling av nämndernas verksamheter. Arbetet med att systematisera och utveckla planering och uppföljning har påbörjats och kommer att utvecklas vidare under 2025.

För socialnämndens verksamheter sker avtalsuppföljning dels genom avtalsdialoger med leverantörer och utförare och dels genom de avtalsuppföljningar som delges nämnden. Under 2024 har förvaltningen genomfört avtalsuppföljning för färdtjänst och riksfärdtjänst. Av de planerade avtalsuppföljningarna har det också genomförts en större avtalskontroll av sjukskötersketjänster för beredskap kvällar och helger. Förvaltningen har tät kontakt med sina utförare och ytterligare uppföljningar är inplanerade för nästkommande år.

Samhällsutvecklingsnämnden har en inarbetad struktur för avtalsuppföljning. Utförandeentreprenader har en utförande- och arbetsbeskrivning vars efterlevnad följs upp vid driftmöten alternativt avtalsmöten. För att säkerställa kvalitet sker besiktning av utförd entreprenad av oberoende besiktningsman. Kvalitetsutveckling sker vid avtalsuppföljning och vid upphandling av ny entreprenad. Inför en ny upphandling tas tidigare uppföljningar i beaktande för vad som eventuellt behöver ändras och vidareutvecklas.

Utbildningsnämnden har en tät dialog med effektiv hantering av uppkomna situationer gällande skolskjuts. Bygg- och miljönämnden och kommunstyrelsen saknar privata utförare och omfattas därför inte av programmet.

3.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska kommunen varje år bedöma om kravet om god ekonomisk hushållning uppfylls. Utvärderingen sker genom att bedöma i vilken utsträckning som kommunfullmäktiges verksamhetsmål och finansiella mål är uppnådda.

Kommunfullmäktige har fem inriktningsmål, kopplade till uppdrag och indikatorer. Inriktningsmålen kan delas upp i fyra verksamhetsmål och ett finansiellt mål. För verksamhetsmålen följer uppdrag och indikatorer i hög grad den önskade riktningen och bedömningen är att målen i hög grad har uppnåtts.

Det finansiella målet och dess uppdrag bedöms uppfyllda. Årets resultat är något bättre än budget och styrelse och nämnder har god budgetföljsamhet. Indikatorer som nettokostnadsavvikelse, självfinansieringsgrad och låneskuld ligger inom den önskade riktningen för en långsiktigt hållbar ekonomi.

De kommunala bolagen och kommunalförbunden som tillsammans med kommunen utgör kommunkoncernen, uppfyller i hög grad kommunfullmäktiges beslutade ägardirektiv med finansiella mål och verksamhetsmål.

Bedömningen är att Knivsta kommun och kommunkoncernen uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning. Det budgeterade och negativa resultatet har dock en negativ påverkan på det egna kapitalet för kommunen och kommunkoncernen, vilket innebär att kommunens och koncernens ekonomiska handlingsberedskap och motståndskraft försvagas på kort sikt.

3.6.1 Uppföljning av mål och uppdrag

I detta avsnitt redovisas uppföljningen av kommunfullmäktiges mål, uppdrag och indikatorer. Måluppfyllelse av inriktningsmålen bedöms utifrån nämndernas bedömning av måluppfyllelse, en samlad bedömning av genomförande av uppdragen samt en trendanalys utifrån indikatorerna i Mål och budget.

För bedömning av mål, uppdrag och indikatorer används följande:

Färg	Mål	Uppdrag	Indikator
Grön	Målet är uppnått	Uppdraget är påbörjat och pågår enligt planering, eller uppdraget är färdigt.	Utfallet för indikatorn bedöms som positivt i förhållande till den önskade riktningen
Gul	Målet är delvis uppnått	Uppdraget är påbörjat och pågår delvis enligt plan.	Utfallet för indikatorn bedöms som delvis positivt i förhållande till den önskade riktningen.
Röd	Målet är ej uppnått, resultatet bidrar ej till måluppfyllelse	Uppdraget är påbörjat men flyter inte på enligt plan. Eller att uppdraget inte är påbörjat trots att det borde vara det.	Utfallet är i en annan riktning än det önskvärda.

3.6.1.1 En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv (KS, SUN, BMN)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Knivsta kommuns fortsatta utveckling ska fokusera på att forma goda boendemiljöer som tillför mänskliga och ekonomiska värden. För landsbygden betyder det organisk tillväxt utifrån befintliga strukturer. För tätorterna Knivsta och Alsike innebär det en utveckling som präglas av småskalighet, grönska och trivsamhet.

Alla kommande bostadsområden ska vara trivsamt gestaltade med tydliga avgränsningar mellan privata och offentliga ytor, utan för mycket insyn i bostäderna och utan otrygga platsbildningar. Gröna mellanrum är naturliga delar i varje kvarter, liksom en variation av upplåtelseformer som skapar ett tryggt, trevligt och naturnära boende med goda kommunikationer till övriga regionen. Dessa kvaliteter bidrar tillsammans till en upplevd småskalighet och en stadsbyggnad i mänsklig skala.

Knivsta östra entré och verksamhetsområdet Ar ska utvecklas till ett modernt handelsstråk.

Tydliga krav ska finnas på sammanhållen arkitektur och gestaltning utifrån ett platsutvecklingsperspektiv och Knivstas identitet som modern trädgårdsstad med närhet till natur och rekreation.

Trygghetsaspekter ska genomgående beaktas i alla processer och beslut. Behovet av bostäder ska avspeglas sig både i boendeformer och styra den takt i vilket samhället utvecklas. Kommunens ekonomiska åtaganden över tid ska vägas in i all planering.

Det lokala näringslivet är en viktig del i kommunens utveckling och stor vikt ska läggas vid att säkerställa god dialog som bidrar till möjliggörande och genomförande.

Målet betyder att verksamheterna ska inriktas på:

- Småskaligt byggande med trivsamt gestaltande bostadsområden.
- Plats för både gång-, cykel- och biltrafik i stadsplaneringen.
- Ökad trygghet och trivsamhet samt förebyggande av otrygga platsbildningar.
- Gröna mellanrum i nya bostadsområden med tydliga avgränsningar mellan privata och offentliga ytor och med närhet till naturen.
- Sanering av klotter, underhåll av gatubelysning och renhållning.
- God service och god löpande dialog med näringslivet.
- Utveckla arbetet med Knivstas historiska identitet utifrån bland annat Mora stenar och Broborg.
- Utveckling och etablering av mål- och besökspunkter som badplatser, handelsområden, parker, naturreservat.

Måluppfyllelse

Kommunen arbetar för att skapa goda boendemiljöer som tillför mänskliga och ekonomiska värden. Detta beaktas i samtliga planeringssteg i den kommunala samhällsbyggnadsprocessen. Uppdragen pågår enligt plan och alla indikatorer utom en har nått önskad riktning.

Planer och projekt ses över kontinuerligt. Under året har en flerårig projektportfölj samt principer för prioritering av exploateringsprojekt tagits fram. Flera strategiska projekt har genomförts eller pågår, såsom översiktsplan med inkluderande miljökonsekvensbeskrivning, skyfallskartering, vatten och avfalls-plan/vattentjänstplan, lokalt åtgärdsprogram för Lövståån och Valloxen, kulturmiljöutredning och grönstrukturplan. Dessa projekt bidrar till trivsamma, trygga och attraktiva miljöer. Arbetet med stadsbyggnadsprinciper och arkitekturpolicy har också inletts.

En översyn av parkeringar i centrala Knivsta och Alsike inklusive parkeringstillstånd och avgifter pågår, och fortsätter under 2025. Ett större arbete med att säkerställa god belysning utmed kommunala gator pågår också. Dammparken i Alsike har rustats för ökad trivsel och attraktivitet och kommer att färdigställas under våren 2025.

Näringslivsenheten har tillsammans med berörda verksamheter börjat genomföra handlingsplanen för näringslivsstrategin med fokus på myndighetsservice, främjande av etableringar, framtagande av verksamhetsmark samt utveckling av relationer och dialog. En kartläggning av företagarnas behov har legat till grund för de utbildningsinsatser för berörda medarbetare som genomförts under 2024, och som kommer att fortsätta under 2025. Knivsta har haft en positiv utveckling av nöjd kund-index gällande företagsklimat under flera år. Mätningen för 2023 visar dock att nöjdheten minskat med sju procentenheter och nu ligger under rikssnittet. Resultatet visar skillnader i nöjdhet mellan olika myndighetsområden, vilket kan bero på perioder av lägre bemanning. Resultatet för 2024 kommer först under våren 2025.

Kommunens trygghetsarbete har utvecklats under året. Trygghetsvandringar har genomförts för att uppmärksamma otrygga platser och det pågår ett arbete med att identifiera trygghetspunkter där människor kan få stöd under en krissituation. En reservwebb har upprättats och kommunen arbetar med att ta fram kontinuitetsplaner för samhällsviktig verksamhet.

Enligt SCB:s medborgarundersökning 2024 anser 96 procent att kommunen är en bra plats att leva och bo på, vilket är en ökning från tidigare undersökningar och högre än rikssnittet och Uppsala län (ovägt medelvärde). Kommunens verksamheter arbetar på flera sätt för att öka nöjdheten, bland annat genom ett utökat utbud av aktiviteter och mötesplatser. Det pågår även utveckling och underhåll av det offentliga rummet, som gator och trafik, parker, lekparken och naturmark samt skötsel av kommunens avfallshantering. Dialog med näringslivet och dess intresseorganisationer skapar samverkan som bidrar till att göra Knivsta till en attraktiv plats att leva och bo på. Kommunen kvalitetssäkrar även att arbetssätt och beslut är rättssäkra och utvecklar arbetssätt i syfte att ha en god myndighetsservice.

78 procent av de som svarade på SCB:s medborgarundersökning 2024 är nöjda med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, vilket är en återhämtning från 2023 års resultat. Resultatet har förbättrats på samtliga områden, men nöjdheten har ökat mest vad gäller skötsel av gång- och cykelvägar, badplatser och naturområden samt snöröjning av gång- och cykelvägar.

Uppdrag	Tidsperiod	Status
Genomför utbildningar i företagares villkor för kommunens anställda som jobbar med myndighetsutövning	2024-2026	
Genomför en översyn och vid behov revidering av befintliga planer och projekt	2024-2026	

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Önskad riktning	Status
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%) Kolada N00667 K: kvinnor M: män		94 K: 94 M: 93	96 K: 96 M: 97	Bibehålla	
Medborgarundersökningen - Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%) U07505 K: kvinnor M: män		75 K:78 M: 72	78 K:78 M: 78	Bibehålla	
Företagsklimat enligt Öppna Jämförelser (Insikt) NKI Kolada U07451	79	72		Öka	

3.6.1.2 Trygga förskolor och skolor med god omsorg och goda kunskapsresultat (UN)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Alla barn och elever ska ges den bästa ledningen och stimulansen för att kunna utvecklas så långt det är möjligt utifrån sina förutsättningar. Särskilt stöd och extra anpassning ska ges till elever som har rätt till det. Skolan ska vara en trygg miljö för både elever och personal. Möjligheten att välja mellan kommunal eller annan huvudman för skola och förskola ska säkras.

Personaltätheten i förskolan ska öka under mandatperioden och barngruppernas storlek ska successivt komma i nivå med Skolverkets riktlinjer. Särskilt viktigt blir att möta framtidens utmaningar kopplat till kompetensförsörjning.

Relationsskapande vuxna i såväl skola som förskola är avgörande för goda resultat och trygga miljöer.

Digitaliseringen välkomnas och är ett komplement till analoga läromedel som skolböcker.

Skärmtiden för de allra yngsta i förskolan ska kunna motiveras utifrån

Världshälsoorganisationens rekommendationer. Barn under två år bör inte utsättas för någon skärmtid, och barn mellan två och fem år bör spendera max en timme framför skärmen.

Målet betyder att verksamheterna ska inriktas på att:

- Nå goda kunskapsresultat och säkerställa studiero.
- Säkerställa tidiga insatser för barn och unga utifrån deras individuella behov.
- Öka personaltätheten och successivt nå Skolverkets riktlinjer kring barngrupper storlek i förskolan.
- Säkerställa fler relationsskapande vuxna i förskola och skola.
- Följa världshälsoorganisationens rekommendationer om skärmtid.
- Värna det fria valet av förskola och skola.

Måluppfyllelse

Knivsta kommun arbetar aktivt för att skapa trygga och inkluderande lärmiljöer från förskola till vuxenutbildning. Alla uppdrag utom ett pågår enligt plan och samtliga indikatorer har nått önskad riktning. Trygghet och studiero är avgörande för att elever ska kunna tillgodogöra sig undervisningen och utvecklas optimalt. Kommunens förskolor och skolor har därför arbetat systematiskt med att förbättra lärmiljöerna och stärka strukturerna för att främja en god arbetsmiljö. I grundskolorna följs trygghet och studiero regelbundet upp genom elevenkäten och inom ramen för elevhälsoteamens träffar.

Elevers delaktighet har varit ett viktigt fokusområde, och elevråd samt fritidsråd har utvecklats för att säkerställa att elevernas röster tas till vara. Fritidshemmen har utvecklats genom kartläggning och kollegialt lärande för att förbättra tillgängligheten och inkluderingen i verksamheten. Genom ökad användning av kooperativa lärformer och digitala verktyg i grundskolan har undervisningen blivit mer tillgänglig för alla elever. En genomlysning av tillgång till undervisningsmaterial och skolböcker har genomförts som visat på god tillgång till olika läromedel. Genom statliga bidrag har tillgången kunnat stärkas ytterligare.

Elevhälsan har fått en mer sammanhållen och tydlig roll för att ge både elever och personal det stöd som behövs. Ett särskilt fokus har legat på att identifiera och genomföra tidiga insatser, vilket har visat sig vara betydelsefullt för att minska behovet av mer omfattande stöd längre fram. Genom att systematiskt följa upp insatserna kan skolorna arbeta för att elever får det stöd som behövs för att utvecklas och må bra i skolan.

Knivsta kommun strävar efter att anpassa förskolegrupperna efter Skolverkets riktlinjer. Arbetet med att minska barngruppernas storlek fortskrider, bland annat genom förändringar i organisationen och satsningar på pedagogiska par. Parallellt investeras det i att höja andelen behöriga lärare och utveckla fysiska lärmiljöer för att hålla en hög kvalitetsnivå i verksamheten. Förskolans föräldraenkät för 2024 visar en högre andel nöjda föräldrar jämfört med föregående år. Resultatet har legat stabilt på en hög nivå under de senaste åren.

Kommunens förskolor och skolor har fördjupat sitt samarbete med socialtjänsten och barnavårdscentralerna för att förstärka det förebyggande arbetet. Under 2024 har kommunen satsat på att öka lärarnas specialpedagogiska kompetens. Förskolan har genomfört en kompetenssatsning inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK). Motsvarande insatser har gjorts inom fritidshemmen för att förstärka samsynen och det pedagogiska arbetet. Grundskolorna har arbetat för ett utökat samarbete med mentorer i näringslivet, men det har visat sig vara utmanande att få både näringsidkarna och till viss del de interna verksamheterna med i arbetet. Arbetet kommer att fortsätta utvecklas till att omfatta även offentlig sektor.

Andel elever som är behöriga till yrkesprogram har ökat från föregående år. Värdet för Knivsta kommun ligger stabilt på en högre nivå jämfört med rikssnittet och Uppsala län (ovägt medel). Även andel gymnasieelever med examen inom fyra år har ökat från föregående år och är högre än rikssnittet och Uppsala län (ovägt medel).

Uppdrag	Tidsperiod	Status
Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom förskola och skola med fokus på trygghet och studiero	2024-2026	
Säkerställ god tillgång till elevhälsan	2024-2026	
Initiera arbetet med mentorskap i samverkan med näringslivet	2024	
Gör en genomlysning av tillgång till undervisningsmaterial och skolböcker	2024	
Påbörja arbetet med att nå Skolverkets riktlinjer kring barngruppers storlek i förskolan	2024	

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Önskad riktning	Status
Andel föräldrar som känner sig nöjda med sitt barns förskola (%) Egen undersökning	89	92	93	Bibehålla	
Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet, kommunala skolor, andel (%) Kolada N15436 K: kvinnor M: män	87 K: 83 M: 90	87 K: 86 M: 88	89 K: 85 M: 93	Öka	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%) Kolada N17461 K: kvinnor M: män	79 K: 80 M: 78	79 K: 85 M: 74	80 K: 83 M: 78	Öka	

3.6.1.3 Vård, stöd och omsorg med kvalitet (SN)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Alla som tar del av Knivsta kommuns vård och omsorg har rätt till valfrihet, delaktighet och inflytande. Oavsett var man bor eller vilken välfärd man tar del av ska verksamheten ska hålla god kvalitet. Det betyder att man ska beakta livsval och privatliv samt bidra till en meningsfull vardag. Verksamheter inom vård och omsorg ska vara trygga, trivsamma och präglas av respekt för den enskilde. Detta förutsätter bland annat ett gott bemötande från personalen och ett systematiskt kvalitetsledningsarbete.

Om långtidsarbetslösheten ökar blir arbetet med att fler ska komma i egen försörjning allt viktigare. Kommunens arbete ska kontinuerligt utvärderas och förbättras, eftersom det skapar både mänskliga och ekonomiska värden för den enskilde och för kommunen. Att minska utanförskapet är en av de viktigaste samhällsutmaningarna att möta, eftersom det för med sig en rad utmaningar såsom ökade kostnader för försörjningsstöd och de negativa effekterna av att inte tillhöra en samhällsgemenskap.

Målet betyder att verksamheterna ska inriktas på att:

- Skapa kvalitetsförbättringar i äldreomsorgen och LSS.
- Vidareutveckla det förebyggande arbetet kring barn och unga.
- Utveckla hälsofrämjande insatser.
- Stärka samarbetet med civilsamhället.
- Bidra till minskat utanförskap och minskad arbetslöshet.

Måluppfyllelse

Socialnämndens verksamheter är i ständig utveckling med fokus på att möta den enskildes behov av vård, stöd och omsorg med god kvalitet. Uppdragen fortlöper enligt plan och alla indikatorer utom en har nått önskad riktning. Den tillitsbaserade styrningen inom hemtjänsten kommer att utvärderas under 2025, i enlighet med uppdragets tidsram.

Verksamheten arbetar aktivt för att utveckla och öka brukarinflytandet. Detta sker bland annat genom brukarundersökningar och brukarråd. Verksamheten arbetar även med lokala värdighetsgarantier och systematisk uppföljning som ett led i kvalitetssäkring och utveckling.

Samarbetet med civilsamhället har stärkts genom partnerskap och samverkansmöten med ideella aktörer såsom Lions, Rädda Barnen och Svenska kyrkan. Samhällslotsen, ett idéburet partnerskap (IOP) tillsammans med Röda Korset, gör viktiga insatser för att minska utanförskap. Lyckträffens verksamhet bygger till stor del på samverkan mellan volontärer och föreningslivet och lockar många volontärer. Samarbete har även börjat utvecklas med bygdegårdarna i kommunen.

Brukarundersökning visar att nöjdheten hos brukare inom hemtjänst minskat jämfört med 2023 års resultat, men ligger i linje med tidigare års resultat. Egenregin har ett högre utfall än de privata utförarna, och egenregins utfall är även högre än rikssnittet och Uppsala län (ovägt medelvärde). Nöjdheten hos brukare inom särskilt boende har återhämtat sig från en nedåtgående trend och är högre än rikssnittet och Uppsala län (ovägt medelvärde).

Antal personer med långvarigt ekonomiskt bistånd ligger enligt verksamhetens egen mätning i linje med förra årets antal. Ett behov har identifierats av att kartlägga målgruppen i syfte att vidta åtgärder. Det kommer att ske under 2025. Verksamheten fokuserar på metodutveckling för att stödja individer att nå egen försörjning, med anledning av att antalet bidragsmottagare med långvarig problematik ökar. Antal unga som varken arbetar eller studerar har minskat jämfört med tidigare år, trots stigande arbetslöshet i landet och i kommunen. Detta beror på kvalitativ samordning av insatser mellan olika aktörer, utvecklade arbetssätt och införandet av nytt systemstöd.

Verksamheten har fortsatt att utveckla sina arbetssätt utifrån invånarnas skiftande behov och föränderliga omvärldsfaktorer, med fokus på att tillvarata individens resurser. Hemsjukvården hanterar allt tyngre vårdbehov, vilket fördröjt utvecklingsarbete inom området tills resursförstärkning och handlingsplan tagits fram i början av hösten. Samverkan internt och externt har stärkts. Kompetenshöjande insatser inom verksamheten har varit betydelsefulla för att ge stöd och omsorg med kvalitet. Avvikelsehanteringen är en viktig del i det systematiska kvalitetsledningsarbetet och samtliga medarbetare har under året genomgått fortbildning, vilket har resulterat i fler dokumenterade avvikelser. Det förebyggande arbetet har vidareutvecklats genom metoder som optimerar samarbete och samverkan. Även kompetenshöjande insatser kring skolfrånvaro har genomförts.

Uppdrag	Tidsperiod	Status
Utvärdera arbetet med tillitsbaserad styrning inom hemtjänsten	2024-2025	
Utveckla brukarinflytandet/medverkan inom socialtjänstens verksamheter med fokus på lokal representation	2024-2026	
Möjliggör för den idéburna sektorn att fortsätta vara en viktig aktör i Knivsta kommun	2024-2026	

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Önskad riktning	Status
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (helhetssyn), andel (%) Kolada U21468 K: kvinnor M: män	85 K: 85 M: 85	94 K: 92 M: 96	84 K: 82,5 M: 87	Öka	
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (helhetssyn), andel (%) Kolada U23471	69	79	84	Öka	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) Kolada N31814 K: kvinnor M: män	23,3 K: 23,3 M: 23,3	29,5 K: 26 M: 33,3		Bibehålla	

3.6.1.4 Fritids- och kulturaktiviteter som stärker samhällsgemenskapen och folkhälsan samt förebygger utanförskap (KS)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Fritids- och kulturaktiviteter bidrar positivt till folkhälsan vilket ger goda förutsättningar för ett gott samhälle. I Knivsta finns ett blomstrande förenings- och kulturliv. Särskilt fokus i kommunens arbete ska ligga på att underlätta deltagande för barn och äldre i olika aktiviteter, att öka tryggheten med förebyggande arbete samt att tillhandahålla anläggningar och lokaler. Biblioteksverksamheten ska bidra till kunskapsförmedling och särskilt möta barn och äldre i deras behov. Det handlar bland annat om läs- och skrivkunnsighet för de yngre, och digitalisering för äldre.

Målet betyder att verksamheterna ska inriktas på att:

- Öka tryggheten kring sociala mötesplatser för ungdomar.
- Bidra till den sociala gemenskapen genom god tillgänglighet.
- Prioritera stödet till breddidrotten i hela kommunen.
- Stöd till kultur- och föreningslivet ska vara likvärdighet och bidra till demokratisk utveckling.

Måluppfyllelse

Kommunen erbjuder fritids- och kulturaktiviteter som stärker samhällsgemenskapen och folkhälsan samt förebygger utanförskap. Alla uppdrag utom ett pågår enligt plan och alla indikatorer har nått önskad riktning.

Samverkan kring det förebyggande arbetet har fortsatt att öka, vilket har bidragit till att bygga relationer, skapa förtroende och kunna vara ett stöd för ungdomar i deras vardag. Innehållet i dessa insatser anpassas utifrån ungdomarnas behov och önskemål, vilket ökar inkludering och skapar gemenskap.

Flera åtgärder har vidtagits för att förbättra lönsamheten och affärsmässigheten i kommunens arenor och anläggningar, med ökad efterfrågan, högre beläggningsprocent och förbättrad ekonomi som resultat. Verksamheten har arbetat med regler för bokning, optimering av lokal användning samt digitala bokningsprocesser. Beläggningsprocenten i idrottsanläggningarna är högre än tidigare år och även scenkonstlokalens beläggningsgrad har ökat. Arbetet pågår med en långsiktig plan för lokalförsörjning och anläggningar. Det arbetet är en del i uppdraget att ta fram en sammanhållen lokalförsörjningsplan för kommunen vilket kommer att ske under 2025.

För att tillgängliggöra kultur och idrott för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning används ett bidragssystem som uppmuntrar föreningar att inkludera dessa målgrupper. Riktade insatser sker inom fritids- och kulturverksamheten. En ny aktivitet under 2024, som blivit mycket uppskattad, är anordnandet av en hinderbana för barn och familjer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Folkhälsoundersökningen "Liv och hälsa ung" visar att ungdomarna i Knivsta kommun känner sig något mer trygga på stan eller i centrum nu än tidigare, sett över perioden 2019–2023. Pojkar känner sig generellt sett tryggare än flickor, men pojkarnas känsla av trygghet har sjunkit medan flickornas känsla av trygghet har ökat. Folkhälsoundersökningen görs vartannat år, men egna mätningar i verksamheten indikerar att resultatet kommer bibehållas.

Personer i åldern 7–20 år i Knivsta kommun deltar vid färre tillfällen i idrottsföreningar jämfört med riksnittet och Uppsala län (ovägt medel), sett över perioden 2020–2023. Antalet deltagare har dock fortsatt att öka efter pandemin och egen statistik visar att antalet deltagare ytterligare ökat något under 2024. Kommunen arbetar brett för att ge föreningslivet goda förutsättningar att bedriva verksamhet för barn och unga, vilket innefattar optimerat nyttjande av lokaler med hänsyn tagen till olika målgruppers behov. Barn- och ungdomsverksamhet prioriteras vid fördelning av lokaler samt i modellen för taxor och markeringsavgifter. Nöjd kund-index mäts inom delar av fritids- och kulturområdet. I undersökningen efterfrågas hur nöjd man är med verksamheten, om man fått ett bra bemötande och bra service. Under perioden 2021 till 2023 har besökarnas nöjdhet ökat. Resultatet för 2024 ligger på samma nivå som för 2023.

Bibliotekets utlåningsgrad har ökat under 2024, likväl som antalet besökare under sommarmånaderna. Hälsouset har vänt besökssiffrorna från pandemiperioden och ökat sina samarbeten med grupper i samhället som har svårt att få plats någon annanstans. Ungdomars närvaro i gymmet har ökat. Simhallen bidrar till att skolan kan uppfylla sina mål i läroplanen genom tillgång till simundervisning. Kulturgaranti finns för barn i förskola och grundskola, vilket bidrar till upplevelser i form av film, teater och konst. Kulturskolan erbjuder en välfungerande mötesplats för barn och unga.

Uppdrag	Tidsperiod	Status
Öka samverkan mellan ungdomsverksamheten och skolorna kring det förebyggande arbetet	2024-2026	
Förbättra lönsamheten och affärsmässigheten kring kommunala arenor och anläggningar	2024-2026	
Ta fram underlag för en långsiktig plan för lokalförsörjning och anläggningar i samverkan med kultur- och föreningslivet	2024	
Tillgängliggör kultur och idrott för barn, äldre och funktionshindrade genom riktade medel till ideella föreningar som särskilt jobbar med detta	2024-2026	

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Önskad riktning	Status
Andel ungdomar som känner sig trygga på stan eller i centrum, Liv och hälsa ung K: kvinnor M: män		93 K:92 M:94		Bibehålla	
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år Kolada U09800 K: kvinnor M: män	23 K:19 M: 28	26 K:21 M: 30		Öka	
Samlat NKI-värde av Fritids- och kulturkontorets kundundersökning Egen undersökning	85	88	88	Bibehålla	

3.6.1.5 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

En långsiktig ekonomi i balans innebär att intäkter och kostnader ska gå ihop i takt med att andelen exploateringsintäkter i driftbudgeten över tid fasas ut. Fokus i verksamheten ska vara god kvalitet i kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg. Verksamheten ska drivas effektivt för att skapa ökat värde per skattekrona för invånarna.

Målet betyder att verksamheten ska inriktas på att:

- Öka värdet per skattekrona för invånarna.
- Fokus på kommunens kärnverksamhet det vill säga skola, vård och omsorg.
- Fasa ut beroendet av exploateringsintäkter över tid.
- Knivsta kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som klarar kompetensförsörjningen.

Måluppfyllelse

Kommunen bedöms ha en god ekonomisk hushållning, baserat på de resultat som kommunens verksamheter levererar och det finansiella resultatet. Under de senaste fem åren har kommunen och koncernens resultat överstigit 2 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning i genomsnitt.

Kommunfullmäktige har givit nämnderna ett antal uppdrag som ska bidra till den finansiella måluppfyllelsen. Ett par av dem är att analysera nettokostnadsavvikelsen samt att genomföra en översyn av styrdokument och vid behov revidera dessa.

De indikatorer som mäter målet är: det årliga resultatet, kommunens nettokostnadsavvikelse, självfinansieringsgrad vid kommunala investeringar, exploateringsnettots andel av skatter och bidrag, kommunalekonomisk utjämning samt låneskuld i kronor per invånare.

Det budgeterade resultatet för året är minus 21,6 miljoner kronor vilket förklaras av högre pensionskostnader som en följd av de senaste årens höga inflation. Årets resultat blev något bättre än budget, minus 19 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse med plus 2,6 miljoner kronor. Den kommunala kärnverksamheten (nämnderna) visar ett stort överskott (15 miljoner kronor).

Nyckeltalet nettokostnadsavvikelse har förbättrats ytterligare och har i dag en avvikelse som ligger inom felmarginalen. Totalt ligger den på plus 1,4 procent. Det betyder att kommunens faktiska kostnad ligger i paritet med den statistiskt framräknade kostnaden som baseras på utjämningsystemets variabler. Det viktiga är att följa trenden för att följa upp att kommunen över tid är kostnadseffektiv genom att analysera nyckeltal. Trenden är även en indikator på att det arbete som kommunens verksamheter genomfört har burit frukt.

Årets investeringsutgift uppgick till 28,2 miljoner kronor. Det är en klar minskning av investeringsnivån från tidigare år (62,5 miljoner kronor), där återhållsamhet är ett medvetet val. Kommunen självfinansierade sina investeringar till mer än 100 procent (kommunens kassaflöde exklusive investeringsverksamheten uppgick till 44 miljoner kronor)

För indikatorn exploateringsnetto i förhållande till skatter och bidrag var utfallet 16,7 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,2 procent av skatter och bidrag. Andemeningen med indikatorn är dock att minska beroendet av exploateringsvinster, inte att minska intäkterna. I budget har beroendet av exploateringen minskat ytterligare under 2024 till 2,1 procent. Ambitionen och trenden är därmed fortsatt god.

Kommunkoncernens låneskuld utvecklar sig negativt, vilket förklaras av att stora investeringar i den avgiftsfinansierade verksamheten (vatten och avlopp) behöver finansiering. Låneskulden i den skattefinansierade verksamheten har en positiv utveckling, där kommunens fastighetsbolag amorterade av 50 miljoner kronor under året. Den senaste officiella låneskuldssiffran är 94 547 kronor per invånare, vilket är en tydlig ökning från senaste åren.

Uppdrag	Tidsperiod	Status
Genomför en analys av nettokostnadsavvikelser som ligger till grund för överväganden av åtgärder och kontinuerlig uppföljning	2024-2026	●
Genomför en översyn och vid behov revidering av befintliga politiskt antagna styrdokument	2024	●
Ta fram en sammanhållen lokalförsörjningsplan för de lokaler som kommunen nyttjar i syfte att optimera resursutnyttjandet	2024	◆
Verka för att kommunens kostnader för nya lokaler är låga och ligger i nivå med liknande kommuner	2024-2026	◆

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Önskad riktning	Status
Resultat före extraord. poster (kommunkoncernen), andel (%) av skatt & generella statsbidrag Kolada N03001	5,5	1,1	-1,3	Över tid uppnå 2% överskott	●
Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%) Kolada N00097	3,1	1,4		Bibehålla	●
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%) Kolada N03103	458,2	86,8	169	Bibehålla	●
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex U00200 K: kvinnor M: män	80	81	79	Bibehålla	◆
Exploateringsnettots andel av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning (%) Källa egen uppgift bokslut	3,4	2,6	2,1	Minska	●
Låneskuld per invånare i kronor Kommunkoncernen Källa Kommuninvest	84 615	94 574		Bibehålla	●

3.6.2 Årets resultat

Kommunkoncernen

Kommunen och koncernens resultat har de senaste fem åren överstigit det långsiktiga målet om 2 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Årets resultat för Knivsta kommunkoncern uppgick till minus 8,5 miljoner kronor, vilket motsvarar minus 0,6 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Det svaga resultatet till trots är det klart bättre än budgeterat för kommunkoncernen.

Knivsta kommun är modern och den största juridiska personen i kommunkoncernen, vilket normalt har stor betydelse för kommunkoncernens resultat. Under året hade kommunen ett negativt resultat vilket även återspeglar sig i koncernens resultat. Det negativa resultatet i kommunen var planerat (budgeterat) och härrör sig främst till tillfälligt högre pensionskostnader under året.

Den lägre inflationen under året syns i lägre kostnader bland annat för energi. Räntekostnaderna har dock fortsatt att öka trots att styrräntan kommit ned. Det beror på att många av koncernens lån har bindningstider som successivt löper ut och då omsätts med en högre ränta än för tre år sedan. Kommunkoncernens räntekostnad har ökat från 39,1 miljoner kronor till 47,6 miljoner kronor.

Det är både viktig och glädjande att koncernresultatet är bättre än förväntat. Det ger ett bättre utgångsläge framåt.

Knivsta Kommunhus AB är moderbolag i kommunens bolagskoncern med dotterbolagen Kommunfastigheter i Knivsta AB och Knivstabostäder. Moderbolagets uppdrag är att bedriva en aktiv ägarstyrning som verkar för ökade värden och nytta för hela Knivsta kommunkoncern.

Bolagets intäkter består av ränteintäkter och kostnader för styrelse och administration. Resultatet var negativt med minus 329 000 kronor när utdelningen exkluderas (föregående år minus 132 000 kronor). De finansiella målen för kommunkoncernen är 3 procents avkastning av kommunkoncernens omsättning. Årets utfall exklusive avskrivning för övervärden i koncernsammanställningen var 11 procents avkastning vilket är oförändrat mot föregående år.

Kommunfastigheter i Knivsta AB äger och förvaltar kommunens verksamhetslokaler. Med kommunen som den dominerande hyresgästen (99 procent) har bolaget en låg riskexponering och låg vakansgrad.

Årets resultat var 36,3 miljoner kronor inklusive utdelning från dotterbolag med 22 miljoner kronor. Föregående års utfall var 31,9 miljoner kronor och utdelningen 20,9 miljoner kronor.

Ägarens krav på avkastning är 3 procent vinst på omsättningen exklusive utdelning från dotterbolag. Avkastningskravet uppnåddes och uppgick efter skatt till 7,4 procent (5,9 procent föregående år). Därutöver ska bolaget långsiktigt säkerställa en soliditet som uppgår till minst 10 procent. Utfallet var 15,2 procent (14,2 procent föregående år).

De totala intäkterna ökade med cirka 3,8 procent, hyresintäkterna ökade med 6 procent och är i linje med den villkorade indexhöjningen som finns i hyresavtalen. Bolagets verksamhetskostnader ökade med 4,4 procent.

Kommunfastigheter har kommunkoncernens största låneskuld i kronor, totalt 1,2 miljarder kronor den 31 december 2024. Räntekostnaderna är betydande och ökade från 30 miljoner kronor till 34,5 miljoner kronor. Genom en långsiktighet i skuldförvaltningen har den högre räntemiljön sedan tre år tillbaka, i långsamt takt, fått genomslag i bolagets ekonomi. Under året amorterade bolaget 50 miljoner kronor på lånen. Det kunde göras genom ett positivt kassaflöde från den löpande verksamheten. Dessutom kunde bolagets investeringar finansieras helt utan nya lån. Årets investeringsutgift var 23,7 miljoner kronor och består av inre och yttre underhåll.

Gredelinen kommanditbolag har till enda syfte att äga och förvalta kommunhusfastigheten. Förvaltningen sker genom Kommunfastigheter i Knivsta AB:s försorg. Resultatet var 0,7 miljoner kronor, vilket är lägre än föregående år (1,2 miljoner kronor). Det förklaras av ökade räntekostnader.

Under året har bolaget investerat i kommunhusfastigheten till ett värde om 2,3 miljoner kronor.

Knivstabostäder AB är kommunens allmännyttiga bolag med 564 hyreslägenheter.

Resultat för året är 1,7 miljoner kronor (föregående år 0,9 miljoner kronor). Omsättningen uppgick till 57,7 miljoner kronor, vilket är en ökning från 50 miljoner föregående år. Vinstmarginalen på omsättningen uppgick till 2,9 procent (föregående år 1,9 procent). Bolaget har inte uppnått det finansiella avkastningsmålet som är 5 procents vinstmarginal. Soliditeten var vid årets slut 24,5 procent (föregående år 24 procent), vilket är något under ägardirektivets krav på minst 25 procent.

Årets hyresförhandling innebar en hyreshöjning med 4,75 procent. Det är en ökning jämfört med tidigare år då höjningen motsvarade 3,9 procent. Under året genomfördes endast mindre underhållsinvesteringar och inköp av maskiner och inventarier, totalt 3,6 miljoner kronor.

Alsike Fastighets AB är under avveckling. Under året avyttrades den sista marken och processen att avveckla bolaget kan nu slutföras. Resultatet för året var positivt med 1,5 miljoner kronor (föregående år minus 2,3 miljoner kronor). Ingen verksamhet har bedrivits under året. Det positiva resultatet kommer av ränteintäkter från bolagets kassalikviditet.

Roslagsvatten AB är verksam i Österåkers kommun, Vaxholms stad, Knivsta kommun, Vallentuna kommun och Ekerö kommun. Roslagsvatten AB distribuerar dricksvatten och renar avloppsvatten för drygt 115 000 invånare. Verksamheten styrs av vattentjänstlagen vars intention är att VA-huvudmannen ska leverera VA till lägsta nödvändiga kostnad för VA-kunderna. Knivsta kommuns andel är 11,5 procent.

Knivsta kommuns andel av resultatet motsvarar minus 367 000 kronor (föregående år minus 6 miljoner kronor). Det är en klar förbättring mot föregående år vilket främst beror på högre intäkter. Under året höjdes brukningstaxan med 21 procent i Knivsta och anläggningstaxan lämnades oförändrad. Bolaget påverkas av ökade kostnader för byggmaterial och byggtjänster samt el, även om en avmattning skett under det senaste året. Räntenivån har sjunkit något under året, men eftersom låneskulden ökat så har räntekostnaden ökat ytterligare. Vidare påverkas bolaget av skatt på ej avdragsgilla räntekostnader vilket kommer förvärras i takt med att nya lån tas för nyinvesteringar.

Bolaget har haft ett soliditetsmål över tid som under året reviderats till 5 procent. Det är dock ett strävansmål som behöver balanseras mot nödvändiga investeringar i verksamheten. Den 31 december var den 3 procent med hänsyn taget till uppskjuten skatt.

Brandkåren Attunda är ett kommunalförbund med räddningstjänstverksamhet. Medlemskommuner är Järfälla, Upplands-Bro, Sollentuna, Upplands Väsby, Sigtuna och Knivsta kommuner. Knivsta kommuns andel uppgår till 8,09 procent (föregående år 8,02 procent). Kommunens andel styrs av kommunens antal invånare i förhållande till medlemskommunernas totala invånarantal.

Knivsta kommuns resultatandel av kommunalförbundet var negativ med minus 1,7 miljoner kronor. Föregående år låg den på plus om 0,6 miljoner kronor. Resultatet påverkades kraftigt av stigande pensionskostnader, men följer den budget som lades för kommunalförbundet.

Förbundets investeringar under året uppgick till 17,2 miljoner kronor. Kommunens andel motsvarar 1,4 miljoner kronor.

Kommun

Årets resultat var minus 19 miljoner kronor vilket motsvarar minus 1,3 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Det negativa resultatet är i linje med den budget som lades för 2024 på grund av kraftigt stigande pensionskostnader med tillfällig effekt under 2023-2024. Budgeterat resultat var minus 21,6 miljoner kronor vilket ger en avvikelse med plus 2,6 miljoner kronor. I resultatet återfinns även obudgeterade kostnader för finansiell leasing om 12,8 miljoner kronor.

De två senaste åren har tyngts av höga pensionskostnader. Det förklaras av hög inflation under 2022 och 2023 där effekten av höjd pensionskostnad har en fördröjning med 12 månader. Under 2024 har inflationen normaliserats vilket innebär att även pensionskostnaden kommer att normaliseras under verksamhetsår 2025. Exklusive pensionskostnadseffekter avvek ändå resultatet 2024 från den långsiktiga trenden med ett lägre resultatutfall. Huvudförklaringen är att kommunens exploateringsnetto har försvagats varje år sedan 2020.

Kommunens externa intäkter ökade från 281 miljoner kronor till drygt 297 miljoner kronor.

Exploateringsverksamhetens netto uppgick till 16,9 miljoner kronor (föregående år 26 miljoner kronor) där huvuddelen avser upplösning av exploateringsbidrag som bidrar till intäkter. Några mindre markaffärer genomfördes också under året.

Intäkterna från avgifter uppgick till 89 miljoner kronor vilket är en ökning med 7,7 miljoner kronor. Intäkterna har ökat inom alla verksamheter och procentuellt är det fritid och kultur samt vård och omsorg som sticker ut. Inom fritid har intäkterna återgått till nivåer som före pandemin. Inom vård och omsorg är det både förändring av avgiftsnivå och fler brukare som lyfter avgiftsintäkterna. Avfallsverksamhetens intäkter steg från 25,6 miljoner kronor till 27,6 miljoner kronor.

Riktade bidrag och kostnadsersättningar ökade med 22 miljoner kronor eller nära 19 procent till 139,5 miljoner kronor. Ökning beror på flera saker. Från 2024 övertog kommunen ansvaret för förpackningsinsamlingen, kommunen fick en engångsintäkt från Naturvårdsverket som ersättning för bildande av naturreservat och därutöver erhöll vård- och omsorgsverksamheten ökade bidrag.

Försäljning, hyresintäkter och övrigt minskade till 51,1 miljoner från 57,9 miljoner kronor. Minskningen beror på att kommunen hade tillfälliga intäkter 2023 som elprisstödet och kostnadsersättning för tillfälliga lokaler. Försäljning av verksamhet består främst av platser inom pedagogisk verksamhet (förskola och skola) samt vård och omsorg.

Kommunens bruttokostnad uppgick till 1,7 miljarder kronor, vilket är en ökning med 122 miljoner kronor eller 7,6 procent. Ökningstakten är något under den budgeterade nivån. De största kostnadsökningarna i kronor står att finna i köp av verksamhet och personalkostnad.

Köp av verksamhet är friskolor, enskilda förskolor eller platser inom privat vård och omsorg, placeringar inom individ- och familjeomsorg, avgifter till kommunalförbund eller gemensamma nämnder med flera. Kostnaderna har ökat med 45 miljoner kronor, motsvarande 12 procent. Del av kostnadsökningen är en redovisningsteknisk effekt där 12 miljoner kronor avser kostnader som tidigare klassades som it-drift och nu som köp av verksamhet. Exklusive denna effekt har kostnaderna ökat med knappt 7 procent. Kostnadsökningen finns inom flera områden, LSS - lagen om stöd och service (ökat vårdbehov och fler insatser) påverkar kostnaden med 6,9 miljoner kronor vilket motsvarar 9 procent. Därefter kommer förskolan som ökat med 6,5 miljoner kronor. Förklaringen är att det finns fler barn i enskilda förskolor. Gymnasieskolan ökar också med fler elever. Ökningen var 5 miljoner kronor, motsvarande 4 procent.

Personalkostnaden uppgick till 770 miljoner kronor, vilket är en ökning med 9 procent eller 65 miljoner kronor. Löneöversynen gav ett utfall om cirka 3,8 procent och pensionskostnaden motsvarar en ökning med 4,6 procent. Pensionskostnaden har fördubblats från 54 miljoner kronor 2022 till 113 miljoner kronor 2024. Övriga ökningen avser fler anställda i kommunen motsvarande 25 tillsvidareanställda medarbetare, samt kostnader för timavlönade.

Konsultkostnaderna är nära oförändrade jämfört med föregående år, om 19,8 miljoner kronor. Största kostnaden finns inom samhällsbyggnad där behov av konsultstöd funnits inom miljö och planverksamheten. Övriga områden har en oförändrad eller minskad konsultkostnad under året.

Kostnader för tillfällig bemanning har minskat ytterligare ned till 6 miljoner kronor. Det gäller i huvudsak verksamheter inom vård och omsorg.

Kommunens driftkostnader inom it och verksamhetssystem samt licenser uppgick till 58 miljoner kronor. Kostnadsökningen motsvarar den årliga indexjusteringen av priser i avtal.

Kommunens lokalkostnader har ökat med 12,7 miljoner kronor eller 6,7 procent.

Energikostnaderna minskade något under året jämfört med året innan, till 10,4 miljoner kronor. Under 2022 var kommunens kostnad cirka 6 miljoner kronor totalt.

Avskrivningskostnader var nära oförändrande, 163,3 miljoner kronor jämfört med 163,7 miljoner kronor föregående år. Verksamhetens avskrivningar uppgick till 30 miljoner kronor vilket är en nedgång med 2,5 miljoner kronor. Nedgången av verksamhetens avskrivningskostnader följer trenden där fler kommunala it-system övergår i molntjänster. Men även avskrivningskostnader för maskiner och inventarier sjunker.

Kommunens största intäktskälla är skatteintäkterna. Under året översteg skatteintäkterna budget med 13,5 miljoner kronor. Förklaringen är fler invånare än budgeterat.

Finansnetto utgörs av finansiella intäkter och kostnader. Finansnettot var minus 19,8 miljoner kronor (föregående år minus 12,6 miljoner kronor). Årets utdelning sjönk till 12,7 miljoner kronor (föregående år 20,9 miljoner kronor). Borgensavgifter och ränteintäkter ökade till 17,8 miljoner kronor från 15,4 miljoner kronor. Borgensavgifterna har ökat genom större borgensåtaganden. Ränteintäkterna steg något genom en högre ränta under första halvåret. De finansiella kostnaderna ökade med 1 miljon kronor och förklaras av räntekostnader till koncernföretagen.

Resultat

Kommunkoncernens resultat var goda under åren 2020–2022. De första åren kan förklaras av att kommunen erhöll både högre permanenta statsbidrag och tillfälliga statsbidrag under pandemin i och med att även kommunen hade pandemirelaterade kostnader. År 2022 var ett mellanår där inflationen tog fart i samhället. I en kommun och dess kommunala bolag har dock en sådan utveckling en viss eftersläpningseffekt, på upp till tolv månader. Den höga inflationen 2022-2023 syns i kommunkoncernens resultat för 2023-2024, bland annat genom högre kostnader för pensioner, ingångna avtal och räntor.

	U2020	U2021	U2022	U2023	B2024	U2024
Knivsta kommun	38 792	59 017	70 842	15 828	-21 610	-19 017
Knivsta Kommunhus AB			20 900	21 868	21 710	9 671
Kommunfastigheter i Knivsta AB	20 535	11 423	18 360	31 920	7 002	36 291
Gredelinen KB			2 030	1 213	1 475	698
Knivstabostäder AB	6 372	3 791	4 239	935	4 899	1 665
Alsike Fastighets AB	3 991	10 279	102	-2 290	690	1 533
Brandkåren Attunda	580	97	216	606	-1 845	-1 717
Roslagsvatten AB	1 826	644	-2 620	-6 016	-889	-367
Elimineringar	-3 894	5 693	-43 345	-51 441	-34 000	-37 232
Totalt resultat	68 202	90 944	70 724	12 622	-22 568	-8 475

3.6.3 Ekonomisk ställning

3.6.3.1 Långfristig skuld

Kommunkoncernen har en långfristig skuld som uppgick till 1,8 miljarder kronor den 31 december 2024 vilket är en oförändrad nivå sedan föregående årsbokslut. Den långfristiga skulden består i huvudsak av tre delar: finansiell leasing, låneskuld till banker och kreditinstitut samt förutbetalda anslutningsavgifter inom VA.

Kommunkoncernens främsta resultatrisk är förändringar i räntan avseende låneskuld till banker och kreditinstitut. Låneskulden till banker och kreditinstitut uppgår till 1,7 miljarder kronor inklusive kortfristig skuld. En stor låneskuld innebär att kommunkoncernen är sårbar för ränteförändringar.

Kommunkoncernen har en finanspolicy som reglerar ränte- och kapitalbindningstider, för att sprida risker. Kommunens bolag använder även ränteswappar för att "försäkra" koncernen mot kortsiktiga ränteförändringar. En ränteförändring med 1 procent motsvarar cirka 17 miljoner i ökade räntekostnader.

Kommunkoncernens största låneskuld finns i Kommunfastigheter i Knivsta AB, som tillhandahåller verksamhetslokaler till kommunens förvaltningar. Drygt 1,2 miljarder av skulden finns placerad här. Under året hade koncernen en nettoförändring med minus 29 miljoner kronor på grund av amortering.

Kommunens låneskuld består av en finansiell leasing avseende hyresavtal, främst gällande förskolor och grundskolor mot kommunens helägda dotterbolag Kommunfastigheter i Knivsta AB. Den totala långfristiga skulden är 1,4 miljarder kronor (1,5 miljarder kronor föregående årsskifte). I koncernsammanställningen elimineras merparten av leasingkulden och då återstår 267 miljoner kronor avseende hyresavtal med privata hyresvärdar. Skuldförändringen består av både förändrade leasingåtaganden och amorteringar.

De kommande tre åren beräknas skulden öka genom den VA-investering som Knivstavatten AB har i uppdrag att genomföra. Det kommer att påverka kommunkoncernens skuld med närmare 500 miljoner kronor.

Den långfristiga skulden i kronor var något sjunkande jämfört med tolv månader tillbaka. Ser man till skulden i kronor per invånare är förändringen större, vilket förklaras av att skulden fördelas på fler invånare när invånarantalet växer. Kommunkoncernens långfristiga skuld i kronor var den 31 december 84 518 kronor per invånare (föregående år 88 050 kronor).

	2021	2022	2023	2024
Knivsta kommun	995 672	895 561	1 423 797	1 380 812
Kommunfastigheter i Knivsta AB	1 115 000	1 185 000	1 160 000	1 160 000
Gredelinen KB		124 761	124 761	124 761
Knivstabostäder AB	106 000	140 000	180 000	135 000
Alsike Fastighets AB	0	0	0	0
Brandkåren Attunda	13 192	12 798	8 822	9 142
Roslagsvatten AB	155 027	176 697	202 015	227 662
Elimineringar*	-770 862	-920 653	-1 275 537	-1 246 191
Total långfristig skuld	1 614 029	1 614 164	1 823 858	1 791 186

3.6.3.2 Soliditet

Soliditeten visar hur stor andel av tillgångarna som finansieras med eget kapital inklusive avdrag för uppskjutna skatter. Kommunkoncernens soliditet var 20,2 procent, inklusive pensionsförpliktelse, den 31 december 2024. Föregående årsskifte uppgick den till 20,6 procent. Det är en mindre förändring av soliditeten.

Kommunens soliditeten har haft en negativ trend de senaste åren eftersom tillgångarna ökat mer än vad det egna kapitalet har gjort. Orsaken är förändrade redovisningsregler för finansiell leasing. Tillgångsökningen avser anläggningstillgångar som klassas som finansiell leasing. Kommunens soliditet var 28,4 procent den 31 december 2024 (föregående år 28,3 procent). Inkluderas pensionsförpliktelsen som ligger utanför balansräkningen blir soliditeten 22,5 procent vilket är en minskning från 22,8 procent föregående år.

Framöver förväntas kommunkoncernens soliditet utvecklas svagt negativt eftersom stora investeringar i VA innebär ökade skulder genom nya lån. Fastighetsinvesteringar bedöms däremot endast bestå av underhåll och mindre nybyggnationer som finansieras inom verksamhetens löpande kassaflöde. Kommunens fastighetsbolag förväntas inte behöva nya lån för dessa investeringar.

	2021	2022	2023	2024
Knivsta kommun	34,1%	37,9%	28,3%	28,4%
Knivsta Kommunhus AB		100,0%	99,9%	99,9%
Kommunfastigheter i Knivsta AB	15,0%	14,4%	14,7%	15,5%
Gredelinen KB		1,5%	2,4%	2,9%
Knivstabostäder AB	32,8%	26,5%	18,6%	19,0%
Alsike Fastighets AB	85,2%	99,8%	99,4%	99,7%
Brandkåren Attunda	13,6%	13,1%	14,9%	10,6%
Roslagsvatten AB	8,4%	6,8%	3,5%	3,0%
Soliditet kommunkoncernen	29,4%	27,7%	24,9%	24,6%
Soliditet kommunkoncernen inkl pensionsförpliktelse	24,5%	23,2%	20,6%	20,2%

3.7 Balanskravsresultat

Kommunallagen ställer krav på Sveriges kommuner att för varje enskilt år ha balans i sin ekonomi. Detta så kallade balanskrav innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna.

Vid ingången av budgetåret 2024 fanns inget negativt resultat att återställa. Ett negativt balanskravsresultat ska enligt kommunallagen återställas inom tre år. Från 2024 ska den så kallade resultatutjämningsreserven (RUR) ersättas med en resultatreserv (RER). Med förändringen följer ny lagstiftning som innebär att nya avsättningar endast får göras till resultatreserven. För 2024 bedöms det inte som möjligt eftersom kommunen budgeterat med ett underskott samt ett uttag av 19 miljoner kronor ur resultatutjämningsreserven, för ett nollresultat. Resultatutjämningsreservens behållning var 80 miljoner kronor den 1 januari 2024. Efter uttaget på 19 miljoner kronor återstår 61 miljoner kronor att disponera den 31 december 2024.

Balanskravsutredning

Balanskravsutredning	2022	2023	2024
Årets resultat	70 842	15 828	-19 017
Samtliga realisationsvinster (avgår)	0	520	0
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravjusteringar	70 842	15 309	-19 017
Medel till resultatutjämningsreserv	40 000	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	19 017
Årets balanskravsresultat	30 842	15 309	0
<i>Balanskravsunderskott från tidigare år</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Balanskravsresultat att återställa	0	0	0
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	0	0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	30 842	15 309	0
+synnerliga skäl att inte återställa	0	0	0
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom 3 år	0	0	0
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	0	0

3.8 Väsentliga personalförhållanden

Antalet tillsvidareanställda i kommunkoncernen fortsatte att öka 2024. Per den 31 december var 1 143 personer tillsvidareanställda, jämfört med 1 124 personer år 2023. Den största ökningen har skett inom Utbildningskontoret där antalet tillsvidareanställda medarbetare ökade med 25 personer.

Kommunkoncernen	Tillsvidareanställda 2024	Tillsvidareanställda 2023	Tillsvidareanställda 2022
Knivsta kommun	1054	1033	1009
Kommunfastigheter i Knivsta AB	45	46	42
Knivstabostäder AB	3	3	3
Roslagsvatten AB	25	23	22
Brandkåren Attunda	16	19	19
Totalt	1143	1124	1095

Könsfördelningen i kommunen har förändrats något i förhållande till 2023, med 80 procent kvinnor och 22 procent män. Könsfördelningen för chefer är 75 procent kvinnor och 25 procent män.

På en övergripande nivå råder det i stort sett en balans mellan tillgång och efterfrågan av kompetens inom kommunens verksamheter. Det finns generellt sett ett urval av sökande till de flesta lediga tjänster. Skattningen visar dock att det finns ett antal befattningar där det är svårt att hitta rätt kompetens och inom vissa yrken råder det kompetensbrist. Exempel på dessa är befattningar som sjuksköterskor, ämneslärare, trafikplanerare, lärare i fritidshem och upphandlare. Förutsättningarna att arbeta med dessa bristyrken ser väldigt olika ut och varje enskild befattning behöver särskilda och riktade insatser. Därför behöver verksamheterna lokalt stötta upp för att stärka kompetensbristen inom just dessa befattningar

Den totala personalomsättningen har förändrats från 16,26 procent 2023 till 14,88 procent år 2024. Den externa personalomsättningen (exklusive personalomsättning inom kommunkoncernen) uppgick till 8,74 procent år 2023 och minskade till 5,75 procent år 2024.

Sjukfrånvaro %	Knivsta kommun		Kommunkoncernen		Uppsala län
	2023	2024	2023	2024	2023
Sjukfrånvaro > 50 år	7,29	6,7	7,13	6,7	8,5
Sjukfrånvaro 30-49 år	6,1	5,7	6,13	5,7	6,9
Sjukfrånvaro < 29 år	5,46	5,8	5,44	5,9	6,9
Långtidssjukfrånvaro > 60 dagar	30,2	31,1	30,88	32	36,7
Sjukfrånvaro kvinnor	6,07	6,7	6,6	6,8	8,2
Sjukfrånvaro Män	4,11	3,8	3,51	3,9	5,1
Totalt	6,42	6,12	6,38	6,13	7,5

Under 2024 var den totala sjukfrånvaron 6,13 procent i kommunkoncernen, vilket innebär en minskning av sjukfrånvaro med 0,25 procentenheter från 2023 då sjukfrånvaron uppgick i 6,38 procent. För kvinnor var sjukfrånvaron 6,8 procent och för män var sjukfrånvaron 3,9 procent.

Långtidssjukfrånvaron har ökat från 31,1 procent år 2023 till 32 procent år 2024. Det innebär en ökning av långtidssjukfrånvaron med 0,9 procentenheter.

Variationen inom kommunens verksamheter sett till sjukfrånvaro har varit stor. Lägst sjukfrånvaro hade Kommunledningskontoret med 0,97 procent och högst sjukfrånvaro hade Utbildningskontoret med 6,63 procent. Kommunfastigheter i Knivsta AB och Knivstabostäder AB hade tillsammans en sjukfrånvaro på 5,51 procent för år 2024.

Kommunens totala sjukfrånvaro är lägre jämfört med andra kommuner inom Uppsala län där det sammantagna genomsnittet för sjukfrånvaro var 7,5 procent under 2023.

Det totala löneutfallet i löneöversynen för samtliga medarbetare år 2024 resulterade i 3,82 procent. En särskild satsning gjordes på miljö- och hälsoskyddsinspektörer, den kvinnodominerande gruppen förstalinjechefer inom Vård- och omsorgskontoret, utifrån individuell lönesättning samt på nyckelpersoner och trotjänare.

3.9 Förväntad utveckling

Våra framskrivningar

Framtiden måste vara hållbar och hållbarhetsdimensionerna behöver hänga ihop – socialt, miljömässigt och ekonomiskt. Kommunens långtidsprognos är en del i arbetet med långsiktig hållbarhet. Prognosen är baserad på kommunens befolkningsprognos och använder en modell från Sveriges kommuner och regioner (SKR) för beräkning av framtida skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Långtidsprognosen grundar sig på följande siffror och värden:

- Skatteprognosen från december 2024, med skattesatsen 20:91 kronor.
- Kommunens befolkning den 31 december 2023 – därefter räknas befolkningen upp utifrån kommunens antagande för befolkningstillväxt (befolkningsprognos).
- Uppräkning av kostnader för inflation (följer SKR:s prisindex för kommunal verksamhet).
- Ett årligt krav på effektivisering om 0,5 procent, vilket motsvarar cirka 9 miljoner kronor.
- Resultatmålet, vilket är resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, är 1 procent över tid (kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning).
- Utgångsläget är nuvarande kvalitet och servicenivå, det vill säga att andelen som nyttjar våra verksamheter är konstant och ambitionsnivån utgår från år 2024.

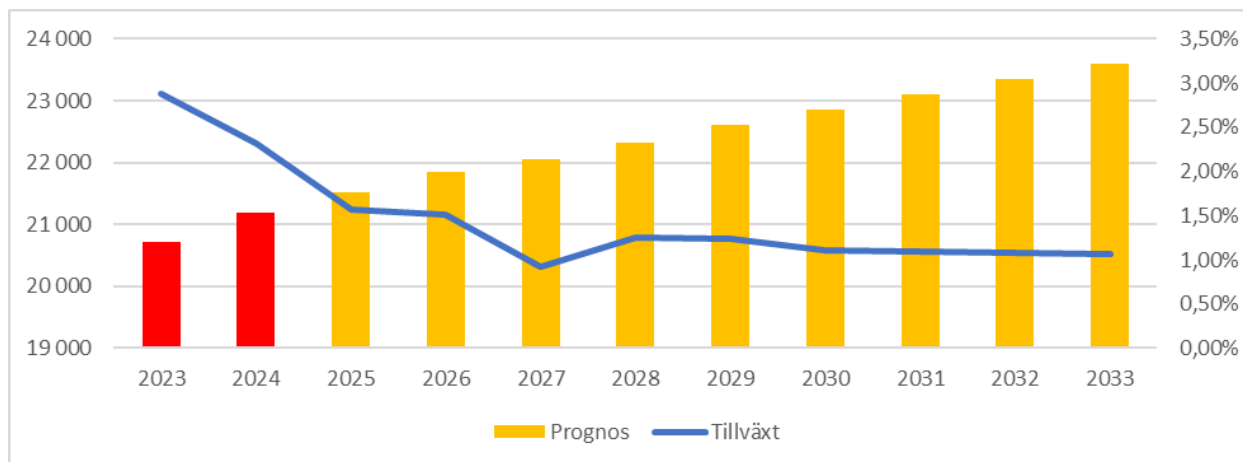
Resultat i miljoner kronor	Prognosticerat resultat i kommunen	Resultatmål i kommunen	Avvikelse mot resultatmål i kommunen
2024	-19	14	-33
2025	17	15	2
2026	-18	16	-34
2027	-14	16	-31
2028	-45	17	-62
2029	-61	18	-79
2030	-57	19	-76
2031	-60	19	-79

Långtidsprognosen visar att resultatmålet inte uppnås kommande år. Prognoserna är dock förenade med stor osäkerhet och historien visar att kommuner med ekonomiska utmaningar tar ansvar för ekonomin och tvingas prioritera.

Orsaken till den negativa prognosen är bland annat ett högre kostnadsläge på grund av inflation 2022-2023, en demografi med fler äldre samt fler invånare som innebär en utbyggd kommunal service. Kommunen behöver också underhålla och till viss del även investera i utbyggd infrastruktur i takt med befolkningstillväxten. Kalkylens utfall resulterar i att driftkostnaderna växer snabbare än skatteintäkter och generella statsbidrag. Signalvärdet med långtidsprognosen är att det kommer att krävas förändring av arbetssätt och införande av ny teknik för att få en ekonomi i balans.

Demografi

Fortsatt befolkningstillväxt bidrar till såväl ökade skatteintäkter som kostnader. Fram till år 2033 bedöms kommunen växa med drygt 2 500 nya invånare eller med knappt 12 procent. Historiskt inflyttningsnetto har främst utgjorts av barnfamiljer.

Tabellen nedan visar förväntad ökning av olika ålderskategorier i Knivsta kommun fram till år 2032. De åldersgrupper som har störst påverkan på kommunal verksamhet och ekonomi är barn och unga, samt äldre (80-w år).

	2024 antal	2024 andel	2027 antal	2027 andel	2030 antal	2030 andel	2033 antal	2033 andel
1-5 år	1361	6,5%	1323	6,0%	1327	5,8%	1343	5,7%
6-15 år	3266	15,5%	3351	15,2%	3261	14,3%	3168	13,4%
16-19 år	1217	5,8%	1265	5,7%	1337	5,9%	1353	5,7%
65-79 år	2212	10,5%	2175	9,9%	2222	9,7%	2407	10,2%
80-w år	734	3,5%	924	4,2%	1151	5,0%	1239	5,3%

Prognosen visar att andelen barn och unga kommer sjunka som andel, men i antal vara nära oförändrat. Eftersom antalet inte sjunker eller ökar behöver inte pedagogiska verksamheten byggas ut, men service kan behöva anpassas för att finnas där kommunens invånare behöver den. Antalet och andelen äldre kommuninvånare kommer att öka. Gruppen 80 år och äldre har stor påverkan på kommunens ekonomi och kommer innebära en utbyggd äldreomsorg.

Utmaningar

Den stora frågan för offentlig sektor är att färre ska försörja fler. Skatteintäkterna kommer alltså inte att öka lika mycket som behovet av kommunal service när andelen äldre blir fler i samhället (se tabellen ovan).

Det innebär också att kommuner och regioner står inför en stor kompetensförsörjningsutmaning. Många medarbetare går i pension och nya medarbetare ska rekryteras. SKR har räknat ut att offentlig sektor behöver anställa all tillgänglig arbetskraft på arbetsmarknaden för att ersätta pensionsavgångar och hantera en växande välfärdsleverans. Det är en orealistisk ekvation, som tydligt visar hur knivskarp konkurrensen om framtidens medarbetare kommer att bli. Införandet av nya arbetssätt och ny teknik kommer att vara avgörande för att kunna leverera kommunal service i framtiden.

Kommunkoncernen ingår indirekt i långtidsprognosen genom att hyreskostnaden räknas upp för kommunen. Det innebär att det kommunala fastighetsbolaget får en högre hyresintäkt, men som ska gå till att hantera ökade kostnaderna som värme, vatten, el med mera.

4 Driftredovisning

Driftredovisningen redovisas i två tabeller, den första redovisas som nettokostnad per nämnd och den andra per verksamhetsområde.

Kommunens nettokostnad för året uppgick till 1,4 miljarder kronor, en ökning med 8,1 procent jämfört med föregående år. Nettokostnadsökningen är hög ur ett historiskt perspektiv, men i linje med den högre kostnadsutveckling som varit de senaste åren och som är kopplad till högre inflation. Den högre inflationen påverkar särskilt kommunens pensionskostnader där pensioner utgör 2,5 procent av ökningstakten. Den kommunala kärnverksamhetens nettokostnadsutveckling exklusive pensioner uppgår till 5,6 procent.

Demografin och antal invånare har också stor betydelse för nettokostnadsutvecklingen. Under 2024 växte Knivsta kommuns invånarantal med drygt 2 procent samtidigt som kommunen påverkades av en förändrad demografi, med ökat behov av äldreomsorg och försörjningsstöd parallellt med något färre barn och elever i pedagogisk verksamhet.

Nettokostnad per nämnd

Nämndernas samlade resultat var positivt med 15,2 miljoner kronor. Huvudförklaringar är ej nyttjade medel för ospecificerad verksamhet och tillfälliga medel avsedda till förhandling med Trafikverket om 4 järnvägsspår, större intäkter än väntat från flyktingmottagande samt markåtkomstbidrag för Ängbyskogen. Även verksamheter som är svåra att förutsäga har kommit ut bättre än budgeterat. I grunden handlar det om att nämndernas verksamheter har god kostnadskontroll och hushåller med resurserna.

Kommunstyrelsens budgetavvikelse var plus 7,3 miljoner kronor. Stödverksamheten gjorde ett överskott med 1,8 miljoner kronor varav it utgjorde 868 000 kronor. Inköp av hårdvara och återhållsamhet med konsulter bidrar till resultatet. En annan delförklaring är vidtagna åtgärder för att minska den administrativa kostnaden med drygt 4 miljoner kronor.

Fritid- och kulturkontorets intäkter steg med 1,4 miljoner kronor. Pengarna bidrar till kontorets goda resultat som var plus 2 miljoner kronor. En återbetalning av lämnade bidrag gav också en tillfällig resultatförbättring.

Tillväxtkontorets verksamhet visar ett överskott med 1,8 miljoner kronor.

Exploateringsverksamheten är främsta förklaringen där intäkterna har ökat jämfört med föregående år. Även vakanshållning av tjänst bidrar till överskott.

Kommunstyrelsen har medel avsatta för ospecificerat ändamål och stärkt stöd till kärnverksamheten med 2,9 miljoner kronor. Av dessa medel har endast 1,3 miljoner kronor nyttjats.

Socialnämndens budgetavvikelse var plus 5,3 miljoner kronor. Nämnden har stigande intäkter till 101 miljoner kronor (plus 7,5 procent). Även kostnaderna stiger – med 7,9 procent till 459,2 miljoner kronor. Att intäkterna stiger har flera förklaringar såsom höjning av taxor och avgifter samt ökat behov av omsorg. Riktade bidrag och kostnadsersättningar ökar också.

Äldreomsorgen visare ett mindre överskott (plus 697 000 kronor). Inom färdtjänsten har kostnaderna stigit genom nya avtalsvillkor men även ökat resande – budgetavvikelsen var minus 2,9 miljoner kronor. Inom LSS (lagen om stöd och service) är budgetavvikelsen ett överskott (plus 1,4 miljoner kronor) trots fortsatt stigande nettokostnader med plus 10 procent.

Individ- och familjeomsorgsverksamheten budgeterade för ökade kostnader för placeringar vilket också blev resultatet, men inte så hög grad som förväntat. Ekonomiskt bistånd ökade tydligt under året, från 8,4 miljoner kronor till 10,5 miljoner kronor. Fler har ansökt och beviljats stöd. Överskottet för verksamheten var 3,3 miljoner kronor.

De särskilt riktade verksamheterna arbetsmarknad och flyktingmottagande visade ett överskott med 2,9 miljoner kronor mot budget. Förändringar från 1 november för ukrainska flyktingar gav ökade intäkter från Migrationsverket.

Nämndens nettokostnad ökade med 8 procent. Under året har beviljade insatser ökat inom flera områden vilket förklarar ökningstakten.

Utbildningsnämnden redovisar en budgetavvikelse med 3,1 miljoner kronor. Nettokostnaden steg med 5,1 procent till totalt 813,1 miljoner kronor. Nämndens intäkter ökade till 141,7 miljoner kronor. En stor del av intäkterna avser statsbidrag, försäljning av platser samt avgifter inom förskolan och fritids. Det är främst försäljning av gymnasieplatser till andra kommuner som sticker ut.

Antal barn i förskola och elever i grundskolan blev färre än budgeterat. Det har en påverkan på den totala ersättningen (barn och elevpeng) som lämnas till kommunala och fristående aktörer. Det gäller även gymnasieskolan. Totalt har förändring i volym inneburit att nämnden haft lägre kostnader för barn och elevpeng med cirka 10 miljoner kronor.

Detta till trots visar nämnden ett positivt resultat inom nästan alla verksamhetsområden. Förskolans nettokostnad steg med 6,4 procent, grundskolan med 4,8 procent och externa gymnasieskolan med 2 procent.

Samhällsutvecklingsnämndens budgetavvikelse var plus 650 000 kronor. Under året ökade intäkterna kraftigt vilket kan förklaras av två orsaker. Nämnden erhöll en engångsersättning från Naturvårdsverket med 6,3 miljoner kronor för bildandet av Ängbyskogens naturreservat. Kommunen övertog också ansvaret för förpackningsinsamlingen vilket gjorde att avfallsenhetens intäkter steg till 35,6 miljoner från 26,7 miljoner kronor. Det senare har också inneburit att kostnaderna stigit med 20 procent för avfallsverksamheten, till 35 miljoner kronor.

Verksamheten gator och vägar samt trafikövervakning gjorde ett överskott med 1,2 miljoner kronor. Parker och naturvård gör ett överskott med 2,7 miljoner kronor där engångsintäkten från Naturvårdsverket till viss del använts för underhåll av kommunens natur- och parkområden. Planenheten redovisar ett underskott med 2,8 miljoner kronor. Fortsatt svag konjunktur påverkar aktiviteten för planuppdrag, men trots det ökade intäkterna jämfört med året innan från 519 000 kronor till 1,8 miljoner kronor.

Kommunens vindkraftverk gjorde ett underskott med 1,2 miljoner kronor. Intäkterna sjönk från 11,3 miljoner kronor till 9,6 miljoner kronor. Ersättningen följer spotpriset på elmarknaden.

Nämndens nettokostnad minskade med 1,2 procent. Huvudförklaringen är att avfallsverksamhetens intäkter stärkts (plus 33,6 procent) och kostnaderna ökat mer måttligt (plus 20,2 procent) genom bättre priser i de nya upphandlade avtalen. Exklusive denna verksamhet ökade nämndens nettokostnad med 4,3 procent.

Bygg- och miljönämndens budgetavvikelse var negativ med minus 1,2 miljoner kronor. Totalt ökade intäkterna med 30 procent där bygglovsintäkterna ökade med 540 000 kronor till 9,5 miljoner kronor, och Miljö och hälsas intäkter ökade från 2 miljoner kronor till 2,4 miljoner kronor.

Nämndens bruttokostnad ökade med 1,9 procent jämfört med föregående år. Orsaken till den lägre kostnadsutvecklingen är förändringar i organisationen. Nettokostnadsförändringen var minus 10,7 procent vilket innebär att nämndens nettokostnad förbättrats sedan föregående år, från 12,7 miljoner kronor till 11,3 miljoner kronor. Trots det är det en bit kvar för att nå den budgeterade målsättningen om 10,1 miljoner kronor.

Nettokostnad i tkr	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad			Budget netto		
	jan-dec	jan-dec	jan-dec	jan-dec	jan-dec	jan-dec	jan-dec	Budget	Tillägg/ avdrag	Budget avvikelse
Driftredovisning styrelse/nämnd	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2022	2024	2024	2024
Kommunstyrelsen	63 244	53 461	263 630	251 158	200 386	197 697	193 068	206 092	1 554	7 260
Samhällsutvecklingsnämnden	62 500	51 349	119 678	109 235	57 178	57 886	43 781	51 067	6 761	650
Socialnämnden	100 975	93 918	459 182	425 585	358 207	331 667	315 670	365 399	-1 876	5 316
Utbildningsnämnden	141 701	136 114	941 615	897 426	799 914	761 312	719 460	813 149	-10 111	3 124
Bygg- och miljönämnden	7 286	5 588	18 613	18 268	11 327	12 680	9 465	9 972	182	-1 173
Övriga nämnder	577	0	4 255	2 434	3 678	2 434	3 333	3 689	0	11
Finansförvaltningen	56 806	69 368	70 657	36 896	13 851	-32 473	-44 968	-18 484	0	-32 335
Avgår interna poster	-106 083	-92 845	-106 083	-92 845	0	0	0	2 894	3 490	6 384
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader i resultaträkningen	-30 506	-36 258	-50 235	-48 824	-19 729	-12 566	-11 157	-6 550	0	13 179
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	296 500	280 695	1 721 313	1 599 333	1 424 813	1 318 638	1 228 652	1 427 228	0	2 415

Nettokostnad per verksamhet

Inom politisk verksamhet har nettokostnaden ökat med 3,8 procent vilket är i linje med uppräknings- och lönekostnader.

Infrastruktur avser kommunens kostnader för samhällsbyggnad, näringsliv, exploatering, räddningstjänst, miljö och hälsa med mera. Nettokostnaden uppgår till 98,9 miljoner kronor vilket är en ökning med 2,3 procent sedan föregående år.

Fritids- och kulturverksamhetens nettokostnad uppgick till 81,8 miljoner kronor. Nettokostnaden ökade med totalt 0,5 procent. Det har sin förklaring i att de externa intäkterna ökade med nästan 10 procent, vilket avser fritidsanläggningar.

Pedagogisk verksamhet som omfattar förskola, grundskola och gymnasium hade en total nettokostnad på 798,9 miljoner kronor – en ökning från 759,7 miljoner kronor. Den procentuella ökningen var 5,2 procent.

Vård- och omsorgsverksamheten består av både omsorg för funktionsvariation och äldreomsorg samt individ- och familjeomsorg. Nettokostnaden ökade från 327,6 miljoner kronor till 357,2 miljoner kronor. Ökade volymer inom färdtjänst, ekonomiskt bistånd och äldreomsorg bidrar till en ökad nettokostnad med 9 procent.

Särskilt riktade insatser består av arbetsmarknad och flyktingmottagande. Den totala nettokostnaden var 995 000 kronor. Flyktingmottagande hade en negativ nettokostnad vilket betyder att intäkterna var större än kostnaderna.

Affärsverksamhet i kommunen är avfallsverksamheten samt kommunens vindkraftverk. Affärsverksamhetens budgeterade nettokostnad är 0 kronor eftersom verksamheten ska finansieras av externa intäkter. Under året gjorde verksamheterna ett underskott med 547 000 kronor vilket är en förbättring mot året innan då resultatet var minus 1,7 miljoner kronor.

Stödverksamheternas nettokostnad uppgick till 73,1 miljoner kronor, vilket är något lägre än året innan då den var 73,4 miljoner kronor. Den svaga nettokostnadsutvecklingen beror till viss del på en besparing som initierades i budget 2023 och som fick helårseffekt 2024.

Finansförvaltningen är kommunens "internbank". Kostnader för pensioner steg kraftigt under året och i det ingår också kompensation till friskolor för pensioner. Exploateringsintäkterna var lägre än året innan vilket gör att nettokostnaden totalt försämrats kraftigt, samtidigt som kommunen budgeterade med ett negativt resultat.

Nettokostnad i tkr	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad			Budget netto		Tillägg/ avdrag	Budget avvikelse
	jan-dec	jan-dec	jan-dec	jan-dec	jan-dec	jan-dec	jan-dec	Budget	2024		
Driftredovisning verksamhet	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2022	2024			
Politisk verksamhet	577	3	19 796	18 523	19 218	18 520	16 715	19 364	0	146	
Infrastruktur, skydd mm	28 451	21 227	127 355	117 866	98 904	96 639	79 319	92 178	8 398	1 672	
Fritid och kultur	16 220	14 809	98 025	96 182	81 806	81 372	74 706	83 804	26	2 024	
Pedagogisk verksamhet	110 989	105 344	909 910	865 088	798 921	759 744	719 557	811 987	-10 111	2 955	
Vård och omsorg	84 441	79 582	441 662	407 197	357 221	327 615	311 291	361 351	-1 829	2 301	
Särskilt riktade insatser	16 964	14 731	17 959	19 362	995	4 632	4 814	3 910	0	2 915	
Affärsverksamhet	45 196	37 993	45 743	39 709	547	1 716	171	269	0	-278	
Gemensamma verksamheter	73 445	66 739	146 524	140 179	73 079	73 439	78 203	76 505	26	3 452	
Finansförvaltningen	56 806	69 368	70 657	36 896	13 851	-32 473	-44 968	-18 484	0	-32 335	
Avgår interna poster	-106 083	-92 845	-106 083	-92 845	0	0	0	2 894	3 490	6 384	
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader i resultaträkningen	-30 506	-36 258	-50 235	-48 824	-19 729	-12 566	-11 157	-6 550	0	13 179	
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	296 500	280 695	1 721 313	1 599 333	1 424 813	1 318 638	1 228 652	1 427 228	0	2 415	

5 Investeringsredovisning

5.1 Investeringsredovisning kommunkoncernen

Kommunkoncernens totala investeringsutgift för 2024 uppgick till 138 miljoner kronor vilket är en minskning från 196,8 miljoner kronor. De materiella investeringarna uppgick till 135 miljoner kronor (föregående år 194 miljoner kronor) och de finansiella investeringarna var 1,7 miljoner kronor (föregående år 1,9 miljoner kronor).

Kommunens investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 26 miljoner kronor. Förvärv av finansiella tillgångar uppgick till 2,2 miljoner kronor och avser ett ökat insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening samt ägarlån till kommunalförbundet Norrvatten.

Genomförandegraden av investering i anläggningstillgångar var 20 procent, vilket är samma nivå som föregående år. Den låga siffran är en konsekvens av en utmanande ekonomi under 2024, genom att vara extra återhållsam med investeringsutgiften har kommunen inte behövt låna för att klara likviditeten. Genomförandegraden speglar också samhällets ekonomi i stort där kommunens byggherrar och exploatörer inte har startat nya bostadsprojekt. Det har föranlett att kommunen inte investerat i allmän platsmark som normalt är, vid nya byggprojekt.

Andra generella orsaker till att investeringar inte genomförs är förändrade tidsplaner eller att det saknas personella resurser för genomförande av investeringen. Även ekonomiska aspekter kan påverka, som att resurser för framtida drift och underhåll saknas i verksamheten.

För *Kommunfastigheter i Knivsta AB* har årets investeringar handlat om sedvanligt fastighetsunderhåll – inga nya fastigheter har tillkommit under året. Årets investeringsutgift i materiella anläggningstillgångar uppgick till totalt 23,7 miljoner kronor (33,8 miljoner kronor föregående år).

Knivstabostäder AB:s investeringar uppgick till 3,6 miljoner kronor (45,8 miljoner kronor föregående år). Under 2023 slutfördes hyresfastigheten Pingla i området Alsike med 60 lägenheter. Under 2024 har däremot endast underhållsinvesteringar genomförts.

Roslagsvatten AB:s investeringar består av nya anläggningar, såsom upprustning av pumpstationer, reningsverk och ledningsnät, samt inventarier till verksamheten. För Knivsta uppgick årets investeringsandel till 78,4 miljoner kronor (60,3 miljoner kronor föregående år).

Brandkåren Attunda. Knivsta kommuns andel av kommunalförbundets investeringar utgjorde 1,4 miljoner kronor (2 miljoner kronor föregående år). Investeringar avser fastigheter, fordon, maskiner och inventarier.

	2021	2022	2023	Budget 2024	Utgift 2024
Knivsta Kommun	163 071	58 464	62 468	130 495	28 224
Knivsta Kommunhus AB	0	0	0	-	0
Kommunfastigheter i Knivsta AB	27 268	186 339	33 807	-	23 652
Gredelinen KB	0	0	4 678	-	2 277
Knivstabostäder AB	15 481	73 066	45 820	-	3 626
Alsike Fastighets AB	0	0	0	-	0
Brandkåren Attunda	3 984	6 564	1 986	-	1 392
Roslagsvatten AB	26 804	42 618	60 250	-	78 776
Eliminering koncernen	-102 600	0	-12 250	-	0
Total utgift	134 008	367 051	196 758	130 495	137 947

5.2 Investeringsredovisning kommunen

Årets investeringsutgift för kommunen var 28,2 miljoner kronor inklusive förvärv av finansiella tillgångar (föregående år 62,5 miljoner kronor).

Förvärv av finansiella tillgångar uppgick till 2,2 miljoner kronor (föregående år 1,9 miljoner kronor). De utgörs av insatskapital Kommuninvest med 1,6 miljoner kronor och ägarlån till kommunalförbundet Norrvatten på 662 000 kronor.

Årets investeringsplan för anläggningstillgångar uppgår till 130,5 miljoner kronor vilket är en stor avvikelse mot budget. Den investeringstunga exploateringsverksamheten påverkas av kärvare tider för bostadssektorn och investeringar skjuts på framtiden. Vidare har kommunen aktivt prioriterat att endast genomföra de nödvändigaste investeringarna för att stärka kassaflödet och undvika nyupplåning.

Kommunstyrelsen har slutfört investering i Hasselbackens förskola avseende ventilation, skyltprogram i kommunhuset och ett strategiskt markförvärv. Arbetet med att stärka grunden i fastigheten Eda lägergård pågår.

Samhällsutvecklingsnämnden har prioriterat belysningsanläggningen för att uppfylla elsäkerhetskrav och utbyte av belysningsarmatur till lågenergi. Investeringen är årets största och utgiften uppgick till 10,4 miljoner kronor. I det befintliga gatunätet har inga underhållsinvesteringar genomförts. Arbetet med en utökad pendlarparkeringssyta har påbörjats, där investeringsutgiften bedöms uppgå till 4,5 miljoner kronor totalt. Vid årsskiftet hade 1,6 miljoner kronor upparbetats.

Exploateringsinvesteringar finansierade av exploitörer berörs inte av beslutet att skjuta på investeringar. Exploatering av bostadsområden är ofta fleråriga projekt där kommunen bygger den initiala infrastrukturen för att byggnation av fastigheter ska vara möjlig. När bostadsområdet är färdigutvecklat slutförs investeringar i allmän platsmark. Årets utgift uppgår till 10,2 miljoner kronor och avser främst området Centrala Ängby.

Socialnämnden har inte gjort någon investering under året. Verksamheten genomför kontinuerligt utbyte av utrustning understigande 1 prisbasbelopp,

Utbildningsnämndens förskolor och grundskolor genomför kontinuerligt förändring och utbyte i lärmiljöerna avseende inventarier och annan utrustning i verksamheten. Årets utgift är 2,8 miljoner kronor.

Bygg- och miljönämnden har inte gjort någon investering under året.

Investeringar per nämnd	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar				
	Beslutad totalutgift	Akkumulerad utgift	Avvikelse	KF Budget	Utökad investeringsplan	Summa investeringsram	Årets utgift	Avvikelse
Färdigställda projekt								
Kommunstyrelsen - Kultur och fritid	0	0	0	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen - Tillväxtkontoret	31 500	1 698	29 802	25 500	0	25 500	826	24 674
Kommunstyrelsen - Stödverksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0
Samhällsutvecklingsnämnden - Drift	10 000	10 429	-429	10 000	0	10 000	10 429	-429
Samhällsutvecklingsnämnden - Exploatering	147 500	64 402	83 098	26 000	0	26 000	8 329	17 671
Socialnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0
Utbildningsnämnden	1 025	1 994	-969	925	0	925	1 668	-743
Bygg- och miljönämnden	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa färdigställda projekt	190 025	78 524	111 501	62 425	0	62 425	21 252	41 173
Pågående projekt								
Kommunstyrelsen - Kultur och fritid	1 375	0	1 375	1 375	0	1 375	0	1 375
Kommunstyrelsen - Tillväxtkontoret	2 200	370	1 830	2 200	0	2 200	370	1 830
Kommunstyrelsen - Stödverksamhet	11 800	0	11 800	11 800	0	11 800	0	11 800
Samhällsutvecklingsnämnden - Drift	28 950	1 335	27 615	28 950	0	28 950	1 226	27 724
Samhällsutvecklingsnämnden - Exploatering	104 600	4 684	99 916	14 000	0	14 000	2 003	11 997
Socialnämnden	500	0	500	500	0	500	0	500
Utbildningsnämnden	8 245	1 162	7 083	8 245	0	8 245	1 162	7 083
Bygg- och miljönämnden	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	0	1 000
Summa pågående projekt	158 670	7 551	151 119	68 070	0	68 070	4 760	63 310
Summa investeringsprojekt	348 695	86 075	262 620	130 495	0	130 495	26 012	104 483

6 Resultaträkning

	Not	Kommun		Kommunala koncernen		
		Utfall helår 2024	Utfall helår 2023	Budget helår 2024	Utfall helår 2024	Utfall helår 2023
Verksamhetens intäkter	2	296 500	280 695	302 373	447 929	411 151
Verksamhetens kostnader	3	-1 557 969	-1 435 642	-1 606 600	-1 707 355	-1 578 607
Avskrivningar	4	-163 344	-163 691	-123 000	-127 972	-126 345
Verksamhetens nettokostnader		-1 424 813	-1 318 638	-1 427 228	-1 387 398	-1 293 801
Skatteintäkter	5	1 247 546	1 191 297	1 252 624	1 247 546	1 191 297
Generella statsbidrag och utjämning	6	178 100	155 736	159 544	178 100	155 736
Verksamhetens resultat		833	28 394	-15 060	38 247	53 231
Finansiella intäkter	7	30 506	36 258	20 500	13 550	10 068
Finansiella kostnader	8	-50 356	-48 824	-27 050	-60 272	-50 677
Resultat efter finansiella poster		-19 017	15 828	-21 610	-8 475	12 622
Extraordinära poster		0	0	0	0	0
Årets resultat		-19 017	15 828	-21 610	-8 475	12 622
<i>överskott av skatter och bidrag</i>		-1,3%	1,2%	-1,5%	-0,6%	0,9%

7 Balansräkning

	Not	Kommun			Kommunala koncernen	
		Utfall 2024-12-31	Utfall 2023-12-31	Budget helår 2024	Utfall 2024-12-31	Utfall 2023-12-31
TILLGÅNGAR						
<i>Anläggningstillgångar</i>						
Immateriella tillgångar	9	645	1 377	2 000	1 777	1 838
<i>Materiella tillgångar</i>						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	2 030 967	2 093 091	1 533 919	2 930 528	2 914 010
Maskiner och inventarier	11	27 255	30 405	30 000	113 539	121 930
Finansiella anläggningstillgångar	12	186 383	184 170	185 000	29 581	27 742
Summa anläggningstillgångar		2 245 249	2 309 044	1 750 919	3 075 425	3 065 520
Bidrag till infrastruktur	13	26 412	27 670	0	26 412	27 670
<i>Omsättningstillgångar</i>						
Förråd	14	1 820	1 389	2 000	2 386	1 853
Fordringar	15	160 384	173 513	175 000	159 482	168 360
Kassa, bank	16	172 400	156 455	130 873	196 160	184 896
Summa omsättningstillgångar		334 605	331 357	307 873	358 028	355 109
SUMMA TILLGÅNGAR		2 606 266	2 668 070	2 058 792	3 459 865	3 448 299
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
<i>Eget kapital</i>						
Eget kapital vid årets början	17	755 617	832 763	848 004	912 479	938 430
varav resultatutjämningsreserv		80 000	80 000	50 000	80 000	80 000
Justering av eget kapital		2 444	-92 975		3 314	-38 573
Årets resultat		-19 017	15 828	-21 610	-8 474	12 622
Summa eget kapital vid årets slut		739 044	755 617	826 394	907 318	912 479
varav resultatutjämningsreserv		60 983	80 000			
<i>Avsättningar</i>						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	12 605	11 722	9 111	25 252	22 746
Andra avsättningar	19	38 092	35 637	0	94 016	88 666
Summa avsättningar		50 697	47 359	9 111	119 268	111 413
<i>Skulder</i>						
Långfristiga skulder	20	1 380 812	1 423 797	986 987	1 791 186	1 823 858
Kortfristiga skulder	21	435 713	441 297	236 300	642 092	600 550
Summa skulder		1 816 525	1 865 094	1 223 287	2 433 279	2 424 408
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 606 266	2 668 070	2 058 792	3 459 865	3 448 299
Panter och därmed jämförliga säkerheter	22	0	0		84 671	68 896
Ansvarsförbindelser						
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningar	23	151 603	146 804	149 458	154 145	148 695
Övriga ansvarsförbindelser	24	1 981 765	1 896 709		24 889	21 533

8 Kassaflödesanalys

	Not	Kommunen		Kommunala koncernen	
		2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		-19 017	15 828	-8 475	12 622
Justering för ej likviditetspåverkande poster	26	166 620	163 128	143 467	128 688
Övriga likviditetspåverkande poster	27	1 629	746	1 302	-1 022
Poster som redovisas i annan sektion		927	-49 738	965	-49 700
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		150 160	129 965	137 259	90 588
Ökning (-) /minskning (+) kortfristiga fordringar		13 129	163	-840	21 821
Ökning (-) /minskning (+) förråd och varulager		-431	7 680	-533	7 596
Ökning (+) /minskning (-) kortfristiga skulder		-5 585	-12 304	44 602	-20 225
Kassaflöde från den löpande verksamheten		157 272	125 504	180 487	99 780
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0	0	-813	-505
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-26 012	-60 577	-135 406	-194 363
Försäljning av materiella tillgångar		0	0	18	-383
Förvärv av finansiella tillgångar		-2 213	-1 891	-1 728	-1 891
Avyttring av finansiella tillgångar		0	0	0	73
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-28 224	-62 468	-137 929	-197 069
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Förändring av lån		0	0	-28 662	52 903
Amortering av långfristiga skulder		-463	286	-1 596	-677
Amortering av skulder för finansiell leasing		-112 639	-65 004	-1 037	40 657
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-113 102	-64 718	-31 294	92 883
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		0	0	0	0
Likvida medel vid årets början		156 455	158 137	184 896	189 300
Likvida medel vid årets slut		172 400	156 455	196 160	184 896
Förändring i likvida medel -rad ska tas bort		15 945	-1 682	11 264	-4 405

Rådet för kommunala analyser har uppdaterat sin rekommendation för kassaflödesanalys (RKR R13, november 2024). I rekommendationen räknas inte finansiell leasing som en del av investeringsverksamheten. För att siffrorna ska vara jämförbara mellan åren har 2023 års siffror räknats om.

9 Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Sammanställd redovisning

Knivsta kommun upprättar sammanställd redovisning. Kommunkoncernen ska enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR) konsolideras proportionellt, det vill säga varje dotterbolags tillgångs- och skuldposter samt intäkts- och kostnadsposter konsolideras med ägd andel. I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har ett betydande inflytande. Undantag görs för företag och förbund där den kommunala koncernens andel av omsättning eller omslutning utgör mindre än 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Koncernen Knivsta kommun omfattar förutom kommunen även Knivsta Kommunhus AB, Knivstabostäder AB, Kommunfastigheter i Knivsta AB, Gredelinen KB, Alsike Fastighets AB, Roslagsvatten AB och Brandkåren Attunda.

Driftsredovisningen

Knivsta kommun arbetar med en finansförvaltning som är fristående från verksamheterna. Finansförvaltningen är mottagare av skatteintäkter, generella statsbidrag samt tillägg och avdrag i utjämningsystemet.

Lönekostnader har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 44 procent (oförändrad nivå), vilket inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader. Materiella och immateriella anläggningstillgångar har belastats med verklig avskrivningskostnad och en intern kalkylränta på 2,5 procent för årets kapitalbindning. Internhyror och externa hyror debiteras respektive verksamhet. Omkostnader för lokal debiteras utifrån verklig förbrukning eller nyttjande. Kommunen bedriver it-förvaltning genom en it-nämnd och it-kostnaderna debiteras internt utifrån självkostnad. Kommunen har en central måltidsorganisation där måltidspriser debiteras internt utifrån självkostnad.

Taxor som är fastställda av kommunfullmäktige, exempelvis avgifter i förskola och äldreomsorg, bygglovsavgifter och miljötillsyn, redovisas direkt i verksamheten.

För att verksamheten ska täcka sina budgeterade nettokostnader får de ett internt kommunbidrag som är fastställt av kommunfullmäktige, och som motsvarar budgeterad nettokostnad.

I resursfördelningsmodellen, som är beslutad av kommunfullmäktige, kan en nämnd få tillägg eller avdrag i budget för barn, elever, gymnasium, snöröjning och LSS-brukare med mera, genom en avräkning som sker mellan budgeterat antal och verkligt antal multiplicerat med en budgeterad peng. Utöver modellen för bokslutsreglering kan kommunstyrelsen besluta att tilldela extra medel från budgetposten kommunstyrelsens ofördelade medel. Kommunen tillämpar ingen modell för resultatöverföringar mellan åren.

Nämnder fördelar resurser till interna (och externa) utförare. Detta kan ske i form av budgetanslag, men också i form av interna intäkter. Inom äldreomsorgen ersätts exempelvis konkurrensutsatta verksamheter med interna intäkter månadsvis, medan förskolor och grundskolor får barnpeng eller elevpeng. Med undantag för interndebiteringarna så sker inga schablonfördelningar av kostnaden för kommunövergripande verksamheter i den löpande driftredovisningen (detta görs enbart i efterhand i samband med redovisningen av räkenskapsammandraget).

Skatteintäkter

Skatteintäkter redovisas i tre delar: årets preliminära skatteinbetalningar, prognos för årets avräkningslikvid och slutavräkning för föregående år. Som grund ligger den prognos på skatteavräkningen som Sveriges kommuner och regioner (SKR) publicerade i december 2024.

Externa intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunkoncernen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Periodiseringar har skett enligt god redovisningssed. Intäkter redovisas i enlighet med RKR R2.

Prestationsbaserade bidrag, som relaterar till om vissa mål har uppnåtts eller handlingar genomförts, periodiseras till den period då prestationen har utförts. Prestationsbaserade bidrag som avser ett tidsbestämt projekt, där nedlagda kostnader utgör ersättningsunderlag, matchas mot de kostnader kommunen lägger ned under den fastslagna tidsperioden. Bidrag som inte är prestationsbaserade intäktsförs i den period bidraget avser. Bidraget intäktsförs i sin helhet även om nedlagda kostnader inte motsvarar bidragets storlek. Statliga bidrag för investeringar redovisas som skuld och intäktsförs i takt med anläggningens nyttjande och förbrukning.

Privata bidrag eller ersättningar, som rör gator och andra allmänna tillgångar i exploateringsområden, redovisas som intäkt direkt när investeringen är klar.

Bidrag som ges till staten och uppfyller kraven enligt lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter redovisas som tillgång i balansräkningen. Upplösningen av bidraget sker med lika stora belopp under tiden för upplösningen, dock högst 25 år.

Utdelningar redovisas enligt kontantprincipen.

Kostnader

Lönekostnad redovisas i huvudsak när arbetsprestation utförs (periodisering).

Kommunens semesterlöneskuld till den anställde är de intjänade semesterdagar och den okompenserade övertid som den anställde ännu inte har tagit ut. Där ingår också arbetsgivaravgifter som har ackumulerats men ännu inte betalats. Semesterlöneskulden redovisas som en kortfristig skuld och belastar det år den tjänas in.

Kostnaden för egen personal som arbetar med investeringsprojekt ingår i tillgångens anskaffningsvärde. Kostnaden beräknas utifrån internt timpris och nedlagd tid. Tiden ska redovisas och användas som grund för aktivering.

Avskrivning sker från och med den tidpunkt då tillgången är färdig att tas i bruk. Avskrivningar sker linjärt och baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod. Avskrivningstiden anpassas till den aktuella anläggningens eller komponentens speciella förutsättningar. Vid bestående värdenedgång sker en nedskrivning. Uppskrivning är inte tillåtet för materiella anläggningstillgångar.

Anläggningar redovisade före verksamhetsår 2014 fortlöper enligt tidigare avskrivningsprincip (ej komponentavskrivning), med avskrivningstider för byggnader med 2 till 5 procent per år, och för maskiner och inventarier med 5 till 33 procent per år.

Avskrivningstider för anläggningar redovisade från verksamhetsår 2014:

- Komponenter har avskrivningstider från 10 till 80 år.
- Markinnehav och lös konst tillämpas obegränsad livslängd.
- Maskiner från 3 till 33 år.
- Inventarier från 3 till 15 år.
- Bilar och andra transportmedel 5 till 15 år.

Avskrivningstider för immateriella anläggningstillgångar:

- System eller plattformsutveckling 3 år.
- Programvara från 3 till 5 år.
- Systemlicenser får ej överstiga avtalstid.

Säsongsvariationer

Semesterlöneskulden består av semesterdagar som ännu inte har tagits ut. Semesterlöneskuld och ej ännu kompenserad övertid, samt därpå upplupen arbetsgivaravgift, redovisas som en kortfristig skuld och belastar det år de har tjänats in. En ökning av semesterlöneskulden belastar resultatet, medan en minskning påverkar resultatet positivt.

Andra säsongsvariationer är utdelning som redovisas enligt kontantprincipen.

Anläggningstillgångar

Som investeringsutgift för både immateriella och materiella tillgångar räknas anskaffningar med en varaktighet på minst tre år och med ett anskaffningsvärde om minst ett prisbasbelopp. Komponentavskrivning tillämpas på materiella anläggningstillgångar i enlighet med RKR R4. Anläggningstillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet med avdrag för planenliga avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Derivat och säkringsredovisning

Derivat och säkringsredovisning redovisas i enlighet med RKR R8. Knivsta kommun har inga derivat eller säkringsinstrument, men kommunens bolag nyttjar ränteswappar för räntesäkring.

Exploateringsredovisning

Investeringar i exploateringsområden redovisas som omsättningstillgång. Vid försäljning resultatredovisas varje exploatering tillsammans med matchande utgifter när slutlikvid har erlagts för markköpet. Utgifter för tillgångar som ska kvarstå i kommunens ägo aktiveras och redovisas som anläggningstillgång.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod på minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde är ett prisbasbelopp (58 500 kronor år 2024) och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar samt för finansiella leasingavtal.

Kassa och bank

Knivsta kommun är ägare till koncernvalutakontot som delas med kommunens helägda kommunala bolag. Det innebär att de kommunala helägda bolagens behållning på balansdagen bokförs som en kassatillgång hos kommunen och som en kortfristig skuld till de helägda kommunala bolagen.

Kundfordringar

Enligt lag om kommunal redovisning 6 kap 5§ ska omsättningstillgångar tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen. För kundfordringar betyder det att de redovisas till det belopp som förväntas bli betalt. Osäkra kundfordringar som är äldre än tolv månader skrivs av som kundförlust.

Leasing

Redovisning sker enligt RKR R5. Ett leasingavtal klassas som finansiellt om de ekonomiska fördelarna av att leasa ett objekt övergår till leasingtagaren. Ett finansiellt leasingavtal kan jämföras med att äga tillgången. Värdet av tillgångar som leasas genom finansiell leasing redovisas som en anläggningstillgång och tillgången skrivs av enligt samma princip som gäller för andra tillgångar av samma slag. Förpliktelse att betala framtida leasingavgifter redovisas som en skuld. Den del av skulden som förfaller inom ett år redovisas som kortfristig skuld; resterande skuld redovisas som långfristig.

Leasingavtal som inte klassificeras som finansiella är operationella. Hyresavtal redovisas enligt RKR R5 Leasing.

Pensioner

Pensionskostnader redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Pensionsutbetalningar som gäller pensioner intjänade före 1998 bokförs som årets kostnad.

Knivsta kommun har infört ett enhetligt pensionssystem som är premiebaserat i stället för att bygga på skuldföring. Avsättningen för pensionsskuld i balansräkningen avser endast ej aktualiserade pensioner. Löneskatt med 24,26 procent påförs pensionskostnaderna och redovisas enligt samma principer som gäller för pensionerna.

Redovisning av jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 miljoner kronor.

	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Not 2				
Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	5 687	8 998	5 496	7 920
Förskoleavgifter	30 755	30 211	30 755	30 211
Äldreomsorgsavgifter	12 426	9 903	12 426	9 903
Renhållningsavgifter	27 692	25 620	25 770	23 816
Övriga avgifter	18 125	15 603	88 375	74 375
Hysesintäkter	19 146	25 552	67 805	68 671
Bidrag och kostnadsersättningar staten	98 714	78 269	98 826	78 332
Offentliga bidrag (investeringar)	463	469	463	469
Övriga bidrag	40 346	38 781	40 472	40 117
Försäljning av tjänster och verksamhet	22 495	19 778	25 837	23 071
Intäkter från exploateringsverksamhet	16 883	23 940	16 883	19 940
Realisationsvinster på materiella och immateriella anläggningstillgång	0	0	18	31
Övriga verksamhetsintäkter	3 768	3 573	34 802	34 296
Summa	296 500	280 695	447 929	411 151
Not 3				
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	676 054	621 858	735 586	680 216
Pensionskostnader	94 152	83 192	100 714	87 374
Lämnade bidrag	21 058	17 980	21 033	17 980
Köp av verksamhet	536 873	492 021	523 808	478 583
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	74 312	56 108	127 451	107 963
Köp av tjänst	5 971	6 790	7 423	7 687
Bolagsskatt	0	0	5 218	828
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	149 550	157 692	186 121	197 975
Summa	1 557 969	1 435 642	1 707 355	1 578 607
Not 4				
Avskrivningar				
Immateriella tillgångar	732	1 098	874	1 363
Byggnader och anläggningar	157 045	157 084	109 436	109 135
Maskiner och inventarier	5 567	5 509	17 662	15 847
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar			0	0
Summa	163 344	163 691	127 972	126 345
Not 5				
Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	1 248 839	1 170 364	1 248 839	1 170 364
Prel slutavräkning innevarande år	3 820	15 803	3 820	15 803
Slutavräkningsdifferens föregående år	-5 113	5 129	-5 113	5 129
Övriga skatter	0	0	0	0
Summa	1 247 546	1 191 297	1 247 546	1 191 297

	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Not 6				
Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	80 838	81 967	80 838	81 967
Kostnadsutjämning	35 428	28 873	35 428	28 873
Regleringsbidrag/-avgift	62 750	47 061	62 750	47 061
Kommunal fastighetsavgift	40 782	40 183	40 782	40 183
Bidrag/avgift Lss-utjämning	-42 999	-43 602	-42 999	-43 602
Övriga generella bidrag från staten*	1 300	1 254	1 300	1 254
Övriga bidrag i utjämningsystemet*	0	0	0	0
Summa	178 100	155 736	178 100	155 736
*) Generella bidrag från staten består av stöd flyktingar massflyktsdirektiv 0 (645) tkr, prestationsersättning sjuksköterskor 1 300 (610) tkr.				
Not 7				
Finansiella intäkter				
Utdelning från koncernföretag	12 000	0	0	0
Utdelning på aktier och andelar	686	20 900	690	0
Orealiserad värdestegring finansiella instrument	0	0	0	0
Ränteintäkter	8 512	6 940	11 466	7 107
Borgensavgift	9 307	8 418	0	0
Övriga finansiella intäkter	0	0	1 394	2 961
Summa	30 506	36 258	13 550	10 068
Not 8				
Finansiella kostnader				
Räntekostnader på lån	0	0	47 590	39 089
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	41 282	41 403	10 633	9 951
Orealiserade värdeminskning fin. instrument	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	9 074	7 421	2 048	1 637
Summa	50 356	48 824	60 272	50 677

	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Not 9				
Förvärvade immateriella tillgångar				
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	6 951	33 502	7 756	36 989
Årets inköp	0	0	813	505
Försäljning/utrangering	0	-26 552	0	-29 738
Utgående anskaffningsvärden	6 951	6 951	8 569	7 756
Varav pågående investeringar	0	0	0	0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 573	-31 008	-5 918	-34 274
Årets avskrivningar	-732	-1 098	-874	-1 363
Försäljning/utrangering	0	26 532	0	29 719
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 305	-5 573	-6 792	-5 918
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde immateriella tillgångar	645	1 377	1 777	1 838
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	9	6	10	6
Not 10				
Byggnader och mark				
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	2 902 384	2 166 548	3 901 028	3 512 802
Årets inköp	96 716	198 203	157 357	338 669
Försäljning/utrangering	-730	-9 029	-1 681	-29 515
Rättelse av fel finansiell leasing	0	540 524	0	71 640
Omföring	-1 578	6 138	-27 618	7 433
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 996 793	2 902 384	4 029 085	3 901 028
Varav finansiell leasing fastigheter	2 025 805	2 000 156	414 839	414 212
Varav pågående investeringar	7 551	60 947	171 807	0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-809 293	-519 512	-1 008 263	-855 918
Årets avskrivningar	-157 045	-157 084	-110 018	-109 926
Försäljning/utrangering	512	8 462	1 173	21 461
Rättelse av fel finansiell leasing	0	-142 706	0	-65 446
Omföring	0	1 547	279	1 566
Utgående ackumulerade avskrivningar	-965 826	-809 293	-1 116 829	-1 008 263
Varav finansiell leasing fastigheter	-657 137	-570 995	-154 562	-154 524
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	21 244	22 120
Årets nedskrivningar	0	0	-2 973	-875
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	18 271	21 244
Varav finansiell leasing fastigheter	0	0	0	0
Bokförda värden byggnader och mark	2 030 967	2 093 091	2 930 528	2 914 010
Varav finansiell leasing fastigheter	1 368 668	1 429 162	569 400	568 735
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	19	18	37	35

	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Not 11				
Maskiner och inventarier				
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	80 903	120 612	237 589	268 087
Årets inköp	1 857	7 068	3 685	12 638
Försäljning/utrangering	-16 288	-51 155	-16 171	-53 901
Omföring	600	4 378	2 420	10 765
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	67 072	80 903	227 523	237 589
Varav finansiell leasing maskiner och inventarier	2 611	2 611	2 775	2 277
Varav pågående investeringar	0	0	0	0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-50 498	-96 144	-115 659	-155 656
Årets avskrivningar	-5 567	-5 509	-14 114	-13 716
Försäljning/utrangering	16 247	51 155	16 128	53 712
Omföring	0	0	-338	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-39 818	-50 498	-113 984	-115 659
Varav finansiell leasing maskiner och inventarier	-1 408	-778	-1 408	-314
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Varav finansiell leasing maskiner och inventarier	0	0	0	0
Bokförda värden maskiner och inventarier	27 255	30 405	113 539	121 930
Varav finansiell leasing maskiner och inventarier	1 203	1 833	4 183	1 963
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	12	15	16	17
Not 12				
Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar i kommunkoncernföretag				
Knivsta Kommunhus AB	25	25	0	0
Knivstabostäder AB	65 100	65 100	0	0
Kommunfastigheter i Knivsta AB	92 470	92 470	0	0
Roslagsvatten AB	760	760	0	0
Brandkåren Attunda	1 087	1 087	0	0
Kommuninvest Medlemsinsats	15 453	13 843	15 453	13 843
Kommuninvest Överinsats	0	0	0	0
Summa	174 895	173 285	15 453	13 843
Långfristiga placeringar	57	57	137	137
Långfristig utlåning				
Långfristig fordran koncernföretag	662	0	662	
Övrig långfristig fordran	220	280	2 781	3 214
Bostadsrätter	10 549	10 549	10 549	10 549
Summa finansiella anläggningstillgångar	186 383	184 170	29 581	27 742

	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Not 13				
Bidrag till infrastruktur				
Knivsta kommun har tecknat avtal med Trafikverket år 2021 om bidrag för utbyggnad av nordlig trafikplats E4. Bidraget är på totalt 43 290 000 kronor i 2021 års penningvärde. Beloppet beräknas för närvarande betalas ut år 2028, och med indexreglering beräknas det uppgå till 47 278 806 kronor. Nuvärdet av bidragsbeloppet beräknas uppgå till 31 443 106 kronor. Indexregleringen i avtalet har beräknats påverka utbetalat belopp med 6 procent årligen. Diskonteringsräntan har satts till 1,27 procent.				
<i>Bidrag till Trafikverket för utbyggnad av motorvägsav- och påfart</i>				
Totalt bidrag	31 443	31 443	31 443	31 443
Ackumulerad upplösning	5 031	3 773	5 031	3 773
varav året upplösning	1 258	1 258	1 258	1 258
<i>Bidraget upplöses på 25 år med start 2021</i>				
Summa bidrag till infrastruktur	26 412	27 670	26 412	27 670
Not 14				
Förråd, lager och exploateringsfastigheter				
Ar	1 389	1 389	1 389	1 389
Ekeby 1:182	109	0	109	0
Ekeby 1:183	108	0	108	0
Ekeby 1:185	108	0	108	0
Ekeby 1:186	106	0	106	0
Råvaror förnödenheter	0	0	566	464
Summa	1 820	1 389	2 386	1 853
Not 15				
Fordringar				
Kundfordringar	13 154	12 327	35 966	27 474
Mervärdesskatt	12 492	10 834	12 492	11 124
Avräkning för skattefordran (skattekonto)	547	731	3 339	5 385
Kommunskattefordringar	14 510	44 010	14 510	44 010
Ovriga kortfristiga fordringar	17 227	12 765	23 827	19 694
Upplupna riktade statsbidrag och kostnadsersättningar	2 878	2 458	2 878	2 458
Fordran kommunal fastighetsavgift	41 521	38 936	41 521	38 936
Ovriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	58 055	51 452	24 948	19 279
Summa	160 384	173 513	159 482	168 360
Upplupna statsbidrag och kostnadsersättningar består av återsökning av moms avseende icke momspliktig verksamhet (även kallad dold moms). Kostnadsersättningen avser 2024 men utbetalning sker i januari 2025.				
Not 16				
Kassa och bank				
Kassa	0	0	156	142
Koncernkonto	140 944	132 996	140 944	133 157
Bank- och plusgiro	31 456	23 460	55 060	51 597
Summa	172 400	156 455	196 160	184 896
Kommunen har tillsammans med koncernbolagen gemensam checkräkningskredit på 120 miljoner kronor. Krediten är för närvarande outnyttjad.				
Not 17				
Eget kapital				
Ingående eget kapital	755 617	832 763	912 479	938 430
Justerat eget kapital Finansiell leasing före år 2023		-88 573		-38 573
Justerat eget kapital Trafikverket före år 2023		-4 402		
Justerat eget kapital Investeringsbidrag före år 2024	2 444		2 444	
Justerat eget kapital Medlemsantal Brandkåren Attunda 2024			54	
Justerat eget kapital Roslagsvatten 2024			816	
Årets resultat	-19 017	15 828	-8 475	12 622
Summa eget kapital	739 044	755 617	907 318	912 479
<i>varav resultatutjämningsreserv</i>	<i>60 983</i>	<i>80 000</i>	<i>60 983</i>	<i>80 000</i>
<i>varav årets förändring resultatutjämningsreserv</i>	<i>-19 017</i>	<i>40 000</i>	<i>-20 634</i>	<i>40 000</i>

Justering eget kapital finansiell leasing. Knivsta kommuns hyresavtal är klassade som finansiell leasing (enligt RKR R5 Leasing). Kommunen har hyresavtal med det kommunala dotterbolaget Kommunfastigheter i Knivsta AB och Rikshem. Under 2023 har rättelse av fel avseende avtalstid, avtalsvärde och avskrivningstider genomförts.

Justering eget kapital Trafikverket. Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) får bidrag som avses i 2 kap. 1–2 §§ lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter redovisas i balansräkningen under benämningen Bidrag till infrastruktur. I samband med att beslut om avtal fattas och avtalet tecknas, kan kommunen välja mellan att redovisa hela medfinansieringskostnaden under beslutsåret, eller att fördela (det vill säga upplösa) kostnaden med enhetliga belopp under högst 25 år (LKBR 6:9).

Justering eget kapital Investeringsbidrag före år 2024. Rättningen avser ett investeringsbidrag som skulle avslutats i enlighet med RKR R2 Intäkter år 2021. Bidraget avser bidrag för allmän platsmark som lämnats av en privat byggherre. Bidrag ska lösas upp enligt den nya princip när investeringen är genomförd, inte som tidigare enligt matchningsprincipen. Matchningsprincipen innebar att bidraget löses upp motsvarande den årliga avskrivningskostnaden. Enligt den nya principen skulle bidraget lösts upp i sin helhet när investeringen var slutförd. Eftersom bidraget avser tidigare år, justeras det mot det egna kapitalet.

Justering eget kapital Medlemsantal Brandkåren Attunda. Knivsta kommuns medlemsandel har ökat från 8,02 procent till 8,09 procent. Medlemsandelen för Knivsta kommun baseras på kommunens invånarantal som andel av totala antalet invånare i kommunalförbundet. Knivsta kommun utgör en större andel av förbudet. Uppdatering görs årligen. Det innebär att kommunens andel av tillgångar och skulder justeras när andelstalet förändras.

Justering eget kapital Roslagsvatten AB. Återföring avskrivning 2021, återförd i samband med ÖVAR affär.

	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Not 18				
Pensionskund för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	11 722	10 976	22 746	22 487
Nyintjänad pension, varav	0	0	898	0
- förmånsbestämd ålderspension	0	0	0	413
- särskild avtalspension	-18	59	-18	59
- efterlevandepension	0	0	0	0
- övrigt	0	0	0	175
Årets utbetalningar	-527	-466	-992	-999
Ränte- och basbeloppsuppräknig	952	850	1 866	1 980
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrig post	303	157	282	-1 515
Byte av tryggande	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	172	146	470	146
Utgående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	12 605	11 722	25 252	22 746

Ingen tjänsteman har visstidsförordnande eller särskild avtalspension. Visstidspension för förtroendevalda är ej ianspråktagna.

Not 19				
Andra avsättningar				
<i>Avsatt för sanering av mark</i>				
Redovisat värde vid årets början	0	6 105	0	6 105
Förändring avsättningar	0	-6 105	772	-6 105
ianspråktagna avsättningar	0	0	0	0
Förändring av nuvärdet	0	0	8	0
Utgående avsättning sanering mark	0	0	780	0
<i>Avsatt för bidrag till trafikverket</i>				
Redovisat värde vid årets början	35 330	33 330	35 330	33 330
Nya avsättningar	2 120	2 000	2 120	2 000
ianspråktagande avsättningar	0	0	0	0
Förändring av nuvärdet	0	0	0	0
Utgående avsättning	37 450	35 330	37 450	35 330
Uppskjutna skatter	0	0	55 145	53 029
Förtroendevalda med rätt till omställningsstöd	643	308	643	308
Övriga avsättningar	0	0	0	0
Summa andra avsättningar	38 092	35 637	94 016	88 666
Not 20				
Långfristig skuld				
Långfristig upplåning i banker och kredinstitut	0	0	1 373 052	1 398 012
Långfristig leasingskuld	1 376 190	1 416 267	255 653	265 869
Övriga långfristiga skulder	0	0	4 462	4 462
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	0	0	153 397	147 985
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	4 622	7 529	4 622	7 529
Summa	1 380 812	1 423 797	1 791 186	1 823 858

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras över flera år.

Knivsta kommun har i februari 2008 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 296 kommuner och regioner som per 2024-12-31 var medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Samtliga medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingått ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Knivsta kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2024-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 601 095 707 587 kronor och totala tillgångar till 603 916 952 803 kronor. Knivsta kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 466 025 934 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 480 250 474 kronor.

Derivat och finansiell riskhantering, kommunkoncernen	2024-12-31	2024-12-31	2023-12-31	2023-12-31
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Skulder				
Derivat för vilka säkringsredovisning tillämpas				
Ränteswappar	925	14 206	1 491	14 825

Per balansdagen har koncernbolagen Kommunfastigheter i Knivsta AB och Knivstabostäder AB ett säkringsinstrument som omfattas av regelverket för säkringsredovisning. Säkringsinstrumenten är ränteswappar som säkrar lån till rörlig ränta. Ränteswapparnas sammanlagda nominella belopp uppgår till 330 miljoner kronor (föregående år 255 miljoner kronor). Säkringsförhållandets effektivitet har testats per balansdagen genom jämförelse av de huvudsakliga villkoren för säkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, räntebas (frekvens för räntebetalningar och räntesättningstidpunkt) samt räntesättning vid negativ Stibor. Säkringsförhållandet anses vara effektivt så länge det inte sker någon väsentlig förändring av de huvudsakliga villkoren för antingen säkringsinstrumentet eller den säkrade posten.

	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Not 21				
Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	0	0	319 438	285 056
Kortfristiga skuld koncernföretag	140 944	132 996	36 043	30 737
Kortfristig leasingskuld	63 969	71 834	11 570	10 080
Leverantörsskulder	51 562	52 811	68 108	71 102
Fastighetsskatt	445	507	445	507
Skatteskuld	0	0	747	734
Upplupna löner	3 722	3 263	3 959	3 534
Arbetsgivaravgift och källskatt	23 676	22 342	24 866	24 049
Semesterlöneskuld & okompenserad övertid	33 113	33 852	36 886	37 206
Upplupen pensionskostnad individuell del	18 708	18 727	19 569	19 538
Upplupen löneskatt	24 853	13 706	25 943	14 609
Övriga upplupna kostnader och förbetalda intäkter	57 451	71 534	59 773	70 978
Övriga kortfristiga skulder	17 268	19 726	34 747	32 419
Summa	435 713	441 297	642 092	600 550

	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Not 22				
Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Fastighetsinteckningar	0	0	84 671	84 671
Not 23				
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
Ingående pensionsförpliktelse	146 804	142 878	148 695	144 190
Årets utbetalningar	-7 906	-7 297	-8 089	-7 500
Ränte- och basbeloppsuppräknig	9 735	9 528	9 876	9 626
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Nyintjänad pension	0	0	0	0
Övrig post	2 033	929	2 603	1 504
Byte av tryggande	0	0	0	0
Förändring av löneskatten	937	767	1 060	875
Summa	151 603	146 804	154 145	148 695
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseringsgrad, procent	99,0	97,0	97,0	97,0
Överskottsmedel i pensionsförsäkring, mnkr	4,7	3,1	4,7	3,1
Not 24				
Övriga ansvarsförbindelser				
<i>Borgensåttaganden kommunala bolag</i>				
Borgen Kommunfastigheter i Knivsta AB	1 450 000	1 450 000		
Borgen Knivstabostäder AB	230 000	230 000		
Borgen Alsike Fastighets AB	50 000	50 000		
Borgen Roslagsvatten AB	12 000	4 000		
Borgen Knivstavatten AB	194 876	121 176		
Borgen Brandkåren Attunda	20 000	20 000		
Summa	1 956 876	1 875 176	0	0
<i>Övriga förpliktelser</i>				
Kommunalförbundet Norrvatten	24 889	21 533	24 889	21 533
Summa	24 889	21 533	24 889	21 533
Knivsta kommun har som delägare av Kommunalförbundet Norrvatten garantiförpliktelser för förbundets lån motsvarande ägarandelen.				
Summa övriga ansvarsförbindelser	1 981 765	1 896 709	24 889	21 533

Not 25	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Leasing				
Finansiell leasing				
<i>Fastigheter</i>				
Totala minimileaseavgifter	1 914 958	2 000 702	368 998	389 498
Framtida finansiella kostnader	0	0	0	0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	1 443 198	1 486 217	263 607	273 435
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	65 172	71 834	10 255	9 828
Senare än 1 år men inom 5 år	319 315	308 247	57 787	55 548
Senare än 5 år	1 058 711	1 106 136	195 566	208 059
<i>Lös egendom</i>				
Totala minimileaseavgifter	1 218	1 577	2 275	1 577
Framtida finansiella kostnader	-15	-27	-15	-27
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	1 203	1 550	2 423	1 550
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	321	347	648	347
Senare än 1 år men inom 5 år	882	1 203	1 775	1 203
Senare än 5 år	0	0	0	0
<i>Varav kommunkoncerninterna finansiella leasingavtal</i>				
<i>Fastigheter</i>				
Totala minimileaseavgifter	1 545 960	1 611 204		
Framtida finansiella kostnader	0	0		
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	1 179 591	1 212 782		
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	54 918	62 006		
Senare än 1 år men inom 5 år	261 528	252 699		
Senare än 5 år	863 145	898 077		
<i>Varav externa finansiella leasingavtal</i>				
<i>Fastigheter</i>				
Totala minimileaseavgifter	368 998	389 498	368 998	389 498
Framtida finansiella kostnader	0	0	0	0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	263 607	273 435	263 607	273 435
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	10 255	9 828	10 255	9 828
Senare än 1 år men inom 5 år	57 787	55 548	57 787	55 548
Senare än 5 år	195 566	208 059	195 566	208 059
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal uthyrning lös egendom				
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	1 895	2 627	2 314	2 627
Senare än 1 år men inom 5 år	1 245	1 406	1 953	1 406
Senare än 5 år	0	0	0	0
Summa	3 140	4 033	4 267	4 033

Finansiella leasing avseende hyresavtal har en negativ resultatpåverkan med minus 12,8 miljoner kronor (föregående år minus 13,2 mkr) avseende kommunen. För kommunkoncernen uppgår den negativa resultatpåverkan till 3,7 miljoner kronor.

	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Not 26				
Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar	163 344	163 691	127 972	126 345
Nedskrivningar	0	0	-18	0
Utrangeringar	259	1 977	550	6 958
Gjorda avsättningar	335	2 308	6 743	10 379
Återförda avsättningar	0	-6 105	1 528	-6 767
Intäktsförda ej likvida gåvor	0	0	0	0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	2 682	1 258	6 692	-8 227
Summa	166 620	163 128	143 467	128 688
Not 27				
Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten				
Utbetalning av avsättningar för pensioner	1 629	746	1 637	746
Utbetalning av övriga avsättningar	0	0	-335	-1 769
Summa	1 629	746	1 302	-1 022
Not 28				
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	316	150	999	469
Förtroendevalda revisorer	144	254	314	289
Summa räkenskapsrevision	460	404	1 314	757
Kostnader för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	881	341	1 114	462
Förtroendevalda revisorer	144	0	0	0
Övrigt	7	4	64	33
Summa övrig revision	1 032	344	1 178	495
Total kostnad revision	1 492	748	2 491	1 252

Not 29

Uppllysning om upprättad särredovisning

Särredovisning har upprättats utifrån lagen om allmänna vattentjänster. Denna redovisning finns tillgänglig hos Knivstavatten AB.

Not 30

Koncerninternerna förhållanden

	Ägd andel	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Kommunen							12 000
Knivsta Kommunhus AB	100%					12 000	22 000
Kommunfastigheter i Knivsta AB	100%					22 000	22 000
Gredelinen KB	100%						
Alsike Fastighets AB	100%					22 000	
Knivstabostäder AB	100%						
Roslagsvatten AB	12%						
Brandkåren Attunda	8%						

Koncerninternerna förhållanden

	Ägd andel	Försäljning		Lån		Räntor och borgensavgift		Borgen (mnkr)	
		Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Kommunen		4 028	204 809			8 648	4 606	1 957	
Knivsta Koimmunhus AB	100%	0	80			238	0		0
Kommunfastigheter i Knivsta AB	100%	175 537	1 854			2 375	7 385		1 450
Gredelinen KB	100%	10 627	0			262	0		0
Alsike Fastighets AB	100%	109	5			1 630	0		50
Knivstabostäder AB	100%	1 426	1 745			101	850		230
Roslagsvatten AB	12%	298	345			0	413		207
Brandkåren Attunda	8%	16 811	0			0	0		20

10 Ordlista

Anläggningstillgångar – fast och lös egendom som är avsedd att ägas permanent.

Avsättningar – ekonomisk förpliktelse som till storlek eller förfallotid inte är helt bestämd.

Balansräkning – den ekonomiska ställningen vid bokslutstillfället. Här framgår hur kommunen använt respektive anskaffat sitt kapital.

Blandmodellen – pensioner inklusive löneskatt intjänade till och med 31 december 1997 behandlas som ansvarsförbindelse. Utbetalning av pensionsförmåner som intjänats till och med 31 december 1997 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Pensionsförmåner inklusive löneskatt som intjänats från och med 1 januari 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen och som avsättning i balansräkningen.

Eget kapital – kommunens förmögenhet, det vill säga alla tidigare års ackumulerade överskott.

Kassaflödesanalys – visar hur en räkenskapsperiods investeringar och löpande verksamhet har finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Internränta – kalkylmässig kostnad för det kapital som utnyttjas inom verksamheterna.

Kapitalkostnader – benämning för ränta, internränta och avskrivningar.

Kortfristiga skulder – skulder och lån med löptid som understiger ett år, och som rör den löpande verksamheten.

Likviditet – beskriver betalningsberedskapen på kort sikt.

Långfristiga skulder – skulder och lån med löptider längre än ett år.

Omsättningstillgångar – tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Resultaträkning – visar det finansiella resultatet av årets verksamhet. Det finansiella resultatet är den förändring av det egna kapitalet som årets verksamhet medfört.

Periodisering – fördelning av intäkter och kostnader till respektive redovisningsperiod.

Rörelsekapital – skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka på kort sikt.

Soliditet – speglar kommunens finansiella styrka på lång sikt. Soliditeten är det egna kapitalet i förhållande till de totala tillgångarna, med justering för uppskjutna skatter, och visar graden av egna finansierade tillgångar.